2026/2280

15.10.2026

REGULAMENTUL (UE) 2026/2280 AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI

din 7 octombrie 2026

de instituire a unui sistem comun pentru returnarea resortisanților țărilor terțe aflați în situație de ședere ilegală în Uniune și de abrogare a Directivei 2008/115/CE a Parlamentului European și a Consiliului, a Directivei 2001/40/CE a Consiliului și a Deciziei 2004/191/CE a Consiliului

PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 79 alineatul (2) litera (c),

având în vedere propunerea Comisiei Europene,

după transmiterea proiectului de act legislativ către parlamentele naționale,

având în vedere avizul Comitetului Economic și Social European ([1]),

după consultarea Comitetului Regiunilor,

hotărând în conformitate cu procedura legislativă ordinară ([2]),

întrucât:

(1) Uniunea constituie un spațiu de libertate, securitate și justiție și, ca atare, ar trebui să dispună de o politică comună privind returnarea resortisanților țărilor terțe care nu au drept de ședere în Uniune. O politică eficace în materie de returnare este o componentă cheie a unui sistem credibil de gestionare a migrației.

(2) Prezentul regulament stabilește un sistem comun pentru returnarea resortisanților țărilor terțe care se află în situație de ședere ilegală în statele membre (denumiți în continuare „resortisanți ai unei țări terțe aflați în situație de ședere ilegală”) bazat pe o procedură comună de returnare, pe o cooperare efectivă cu țările terțe, pe obligații pentru resortisanții țărilor terțe aflați în situație de ședere ilegală, pe un set de instrumente pentru gestionarea returnărilor efective, inclusiv măsuri de stimulare a returnărilor, precum și pe cooperarea dintre statele membre.

(3) În conformitate cu articolul 72 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE), prezentul regulament nu aduce atingere exercitării responsabilităților care le revin statelor membre pentru menținerea ordinii publice și pentru apărarea securității interne.

(4) Pentru a contribui la punerea în aplicare a abordării cuprinzătoare prevăzute în Regulamentul (UE) 2024/1351 al Parlamentului European și al Consiliului ([3]), ar trebui instituit un sistem comun pentru gestionarea eficace a returnării resortisanților țărilor terțe aflați în situație de ședere ilegală. Acest sistem comun ar trebui să se bazeze pe un proces integrat de elaborare a politicilor pentru a asigura coerența și eficacitatea acțiunilor și a măsurilor adoptate de Uniune și de statele sale membre acționând în limitele competențelor lor respective.

([1]) JO C, C/2026/33, 16.1.2026, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2026/33/oj.
([2]) Poziția Parlamentului European din 17 iunie 2026 (nepublicată în Jurnalul Oficial) și Decizia Consiliului din 1 octombrie 2026.
([3]) Regulamentul (UE) 2024/1351 al Parlamentului European și al Consiliului din 14 mai 2024 privind gestionarea azilului și migrației, de modificare a Regulamentelor (UE) 2021/1147 și (UE) 2021/1060 și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 604/2013 (JO L, 2024/1351, 22.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1351/oj).

(5) Consiliul European a subliniat în mod constant importanța unei acțiuni hotărâte la toate nivelurile pentru a facilita, a accelera returnările din Uniune, precum și pentru a crește numărul acestora. În octombrie 2024, Consiliul European a invitat Comisia să prezinte de urgență o nouă propunere legislativă.

(6) Orientările strategice ale planificării legislative și operaționale în cadrul spațiului de libertate, securitate și justiție, adoptate de Consiliul Justiție și Afaceri Interne la 12 decembrie 2024, au reamintit faptul că succesul politicii de returnare este un pilon fundamental al unui sistem cuprinzător și credibil al Uniunii în materie de azil și migrație. În acest scop, orientările strategice au solicitat elaborarea și punerea în aplicare a unei abordări mai ferme și mai cuprinzătoare în ceea ce privește returnările, prin actualizarea urgentă a cadrului juridic.

(7) O politică de returnare eficace ar trebui să asigure coerența cu Pactul privind migrația și azilul și să contribuie la integritatea acestuia, la gestionarea imigrației ilegale în Uniune și la prevenirea deplasărilor neautorizate între statele membre ale resortisanților țărilor terțe aflați în situație de ședere ilegală, respectând în același timp drepturile fundamentale.

(8) Uniunea și statele sale membre și-au intensificat eforturile de sporire a eficacității politicilor de returnare. În pofida respectivelor eforturi, cadrul juridic existent, care este compus din Directiva 2001/40/CE a Consiliului ([4]) și Directiva 2008/115/CE a Parlamentului European și a Consiliului ([5]), nu mai corespunde nevoilor politicii Uniunii în domeniul migrației și nevoilor legislative și operaționale pentru a asigura returnări efective. De la adoptarea, în 2008, a Directivei 2008/115/CE, atât spațiul de libertate, securitate și justiție, cât și politica Uniunii în domeniul migrației au evoluat considerabil. Legislația Uniunii în domeniul migrației a trecut de la o legislație care prevede standarde minime la o legislație care urmărește apropierea practicilor statelor membre. Comisia a încercat să reformeze normele în materie de returnare în 2018 prin propunerea de reformare a Directivei 2008/115/CE. De asemenea, Comisia a încercat să sprijine statele membre în utilizarea mecanismelor de flexibilitate prevăzute de Directiva 2008/115/CE prin intermediul Recomandărilor (UE) 2017/2338 ([6]) și (UE) 2023/682 ([7]) ale Comisiei. Cu toate acestea, limitele cadrului juridic actual au fost atinse.

(9) Ar trebui instituită o procedură comună fermă de returnare efectivă, pentru a se asigura că resortisanții țărilor terțe care nu îndeplinesc sau nu mai îndeplinesc condițiile de intrare, de ședere sau de reședință pe teritoriul statelor membre sunt returnați în condiții umane și sustenabile, cu respectarea deplină a drepturilor fundamentale și a dreptului internațional și fără întârzieri nejustificate. Ar trebui să existe norme clare și transparente aplicabile în toate statele membre care să ofere certitudine resortisantului țării terțe în cauză și autorităților competente. Este important ca procedurile de returnare să fie simplificate, facilitate și accelerate și să se asigure că returnarea nu este obstrucționată, inclusiv de deplasări neautorizate către alte state membre.

([4]) Directiva 2001/40/CE a Consiliului din 28 mai 2001 privind recunoașterea reciprocă a deciziilor de îndepărtare a resortisanților țărilor terțe (JO L 149, 2.6.2001, p. 34, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2001/40/oj)

([5]) Directiva 2008/115/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 16 decembrie 2008 privind standardele și procedurile comune aplicabile în statele membre pentru returnarea resortisanților țărilor terțe aflați în situație de ședere ilegală (JO L 348, 24.12.2008, p. 98, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2008/115/oj).

([6]) Recomandarea (UE) 2017/2338 a Comisiei din 16 noiembrie 2017 de instituire a unui manual comun în materie de returnare care să fie utilizat de autoritățile competente ale statelor membre atunci când desfășoară activități legate de returnare (JO L 339, 19.12.2017, p. 83, ELI: http://data.europa.eu/eli/reco/2017/2338/oj).

([7]) Recomandarea (UE) 2023/682 a Comisiei din 16 martie 2023 privind recunoașterea reciprocă a deciziilor de returnare și accelerarea returnărilor atunci când se pune în aplicare Directiva 2008/115/CE a Parlamentului European și a Consiliului (JO L 86, 24.3.2023, p. 58, ELI: http://data.europa.eu/eli/reco/2023/682/oj).

(10) Aplicarea normelor prezentului regulament nu ar trebui să aducă atingere normelor privind accesul la protecție internațională din Regulamentul (UE) 2024/1348 al Parlamentului European și al Consiliului ([8]). După caz, normele prevăzute în prezentul regulament sunt completate de normele specifice stabilite în Regulamentul (UE) 2024/1348 care corelează deciziile negative în materie de azil cu deciziile de returnare în ceea ce privește emiterea și căile de atac, și de procedura de returnare la frontieră prevăzută în Regulamentul (UE) 2024/1349 al Parlamentului European și al Consiliului ([9]).

(11) Prezentul regulament respectă drepturile fundamentale ale resortisanților țărilor terțe și principiile recunoscute în special de Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene (denumită în continuare „carta"), precum și de Convenția de la Geneva privind statutul refugiaților din 28 iulie 1951, astfel cum a fost completată prin Protocolul de la New York din 31 ianuarie 1967 (denumită în continuare „Convenția de la Geneva"). Regulamentul ar trebui să fie aplicat în conformitate cu carta, cu principiile generale ale dreptului Uniunii și cu dreptul internațional relevant.

(12) Principiul nereturnării și interdicția expulzării colective prevăzute la articolul 19 din Cartă ar trebui să fie respectate. În conformitate cu respectivul articol, nimeni nu poate fi strămutat, expulzat sau extrădat către o țară terță în care există un risc serios de a fi supus pedepsei cu moartea, torturii sau altor pedepse sau tratamente inumane sau degradante.

(13) Statul membru pe teritoriul căruia este depistat resortisantul unei țări terțe aflat în situație de ședere ilegală este responsabil cu asigurarea returnării acestuia.

(14) Instanța desemnată ca fiind competentă de statul membru în temeiul dreptului intern ar trebui să fie responsabilă de calea de atac împotriva unei decizii de returnare, a unei interdicții de intrare și a unei decizii prin care se dispune îndepărtarea. Respectarea cerințelor care decurg din principiul nereturnării ar trebui verificată în cazul în care materialele din dosar aduse la cunoștința instanței desemnate ca fiind competentă în temeiul dreptului intern pentru calea de atac împotriva deciziei de returnare sau a deciziei prin care se dispune îndepărtarea, astfel cum au fost completate sau clarificate în urma procedurilor contradictorii, sugerează că principiul nereturnării ar putea fi încălcat.

(15) Fără a aduce atingere dreptului la o cale de atac eficientă prevăzut la articolul 47 din cartă care garantează că resortisantul unei țări terțe poate contesta termenul de plecare sau lipsa acestuia din decizia de returnare, partea din decizia de returnare care impune sau menționează obligația de a părăsi teritoriul statelor membre nu ar trebui să fie afectată de anularea sau revocarea termenului de plecare.

(16) În cazul îndepărtării, autoritățile desemnate ca fiind competente în temeiul dreptului intern ar trebui să verifice respectarea principiului nereturnării pe baza unei evaluări individuale, ținând seama de toate circumstanțele relevante. Resortisantul țării terțe în cauză ar trebui să prezinte și să justifice cât mai curând posibil, înainte de îndepărtarea sa, informații referitoare la situația sa personală. Ar trebui să fie posibil să se ia drept bază o evaluare existentă a tuturor circumstanțelor relevante, care a fost efectuată în etapele precedente ale procedurii sau în alte proceduri precedente. Ar trebui să se examineze orice modificare relevantă a circumstanțelor și orice element nou care demonstrează existența unui risc de încălcare a principiului nereturnării, inclusiv pentru a se stabili dacă acestea sunt justificate și să nu se considere că au fost prezentate de resortisantul țării terțe în cauză doar pentru a întârzia sau a împiedica îndepărtarea.

([8]) Regulamentul (UE) 2024/1348 al Parlamentului European și al Consiliului din 14 mai 2024 de stabilire a unei proceduri comune în materie de protecție internațională în Uniune și de abrogare a Directivei 2013/32/UE (JO L, 2024/1348, 22.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1348/oj).

([9]) Regulamentul (UE) 2024/1349 al Parlamentului European și al Consiliului din 14 mai 2024 de instituire a procedurii de returnare la frontieră și de modificare a Regulamentului (UE) 2021/1148 (JO L, 2024/1349, 22.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1349/oj).

(17) Statele membre pot îndruma resortisanții țării terțe care indică faptul că îndepărtarea ar încălca principiul nereturnării către procedura adecvată, inclusiv către procedura de azil în conformitate cu Regulamentul (UE) 2024/1348. Statele membre pot, de asemenea, îndruma resortisanții respectivi ai țării terțe către procedura adecvată atunci când autoritățile lor desemnate ca fiind competente în temeiul dreptului intern iau cunoștință de indicii relevante că îndepărtarea ar încălca principiul nereturnării.

(18) Este necesar ca statele membre să poată coopera într-un mod mai flexibil, inclusiv prin noi acorduri sau înțelegeri bilaterale, și într-un mod mai bine definit pentru a încuraja returnările efective către țările terțe.

(19) Odată ce se stabilește că un resortisant al unei țări terțe nu îndeplinește sau nu mai îndeplinește condițiile de intrare, de ședere sau de reședință pe teritoriul statelor membre, ar trebui să se emită rapid o decizie de returnare pe baza unei evaluări individuale care să țină seama de toate datele și circumstanțele relevante. Decizia de returnare ar trebui să prevadă obligația resortisantului țării terțe de a părăsi teritoriul statelor membre. Decizia de returnare nu ar trebui să fie necesară pentru a stabili țara de returnare. Țara de returnare ar trebui să fie stabilită cel târziu înainte de îndepărtare și poate fi stabilită fie în decizia de returnare, fie în orice altă decizie prin care se dispune îndepărtarea, separat de decizia de returnare. În cazul în care există un obstacol în calea îndepărtării, emiterea unei decizii de returnare nu ar trebui să fie exclusă, dar îndepărtarea ar trebui amânată. În cazul în care, la momentul emiterii deciziei de stabilire a țării de returnare, este în continuare posibil ca resortisantul țării terțe să fie îndepărtat către una dintre mai multe țări de returnare, inclusiv din cauza cetățeniei duble sau multiple, toate aceste țări de returnare pot fi stabilite în decizia respectivă. Dreptul la o cale de atac eficientă prevăzut la articolul 47 din cartă este garantat pentru toate țările de returnare stabilite în decizie. În orice caz, atunci când autoritatea competentă procedează la îndepărtare, resortisantul țării terțe ar trebui să fie informat cu privire la țara de returnare în care va fi îndepărtat cu suficient timp înainte de îndepărtare.

(20) Prezentul regulament nu ar trebui să împiedice statele membre să prevadă în dreptul intern alte motive de amânare a îndepărtării pentru anumite grupuri de resortisanți ai țărilor terțe.

(21) Resortisanții țărilor terțe care au obligația de a părăsi teritoriul ar trebui să fie principalii responsabili pentru plecarea de pe teritoriul statelor membre.

(22) Este necesar să se asigure faptul că elementele esențiale ale unei decizii de returnare emise de un stat membru sunt introduse într-un formular specific sub formă de ordin european de returnare, stabilit în temeiul prezentului regulament, și sunt puse la dispoziție în Sistemul de informații Schengen împreună cu semnalarea privind returnarea. Ordinul european de returnare ar trebui, la rândul său, să sprijine recunoașterea și executarea deciziilor de returnare executorii și a deciziilor prin care se dispune îndepărtarea emise de un alt stat membru în cazul în care resortisantul țării terțe se deplasează neautorizat într-un alt stat membru.

(23) În cazul în care un resortisant al unei țări terțe prezent pe teritoriul unui stat membru este supus unei decizii de returnare executorii emise de un alt stat membru, recunoașterea și executarea deciziilor de returnare ar trebui să faciliteze și să accelereze procesul de returnare pe baza unei cooperări consolidate și a încrederii reciproce între statele membre. Această recunoaștere și executare poate contribui, de asemenea, la descurajarea migrației ilegale și a deplasărilor neautorizate în interiorul Uniunii, precum și la limitarea întârzierilor în procesul de returnare. Calea de atac împotriva deciziei de returnare ar trebui exercitată numai în statul membru emitent.

(24) Recunoașterea unei decizii de returnare sau a unei decizii prin care se dispune îndepărtarea pe baza informațiilor disponibile în ordinul european de returnare nu ar trebui să constituie un act sau o decizie. Nerecunoașterea unei decizii de returnare sau a unei decizii prin care se dispune îndepărtarea nu ar trebui să constituie un act sau o decizie.

(25) În cazul în care un stat membru are în vedere recunoașterea și executarea unei decizii de returnare executorii sau a unei decizii prin care se dispune îndepărtarea emise de un alt stat membru (denumită în continuare „recunoaștere reciprocă"), următoarele elemente pot ghida statul membru să identifice situațiile în care nu ar trebui să se aplice recunoașterea reciprocă și în care ar trebui, în schimb, ca acesta să emită propria decizie națională de returnare. Printre aceste situații se pot număra cazuri în care executarea ar fi contrară ordinii publice a statelor membre de executare, inclusiv în ceea ce privește returnarea anumitor categorii de resortisanți ai țărilor terțe, cum ar fi minorii neînsoțiți și victimele traficului de persoane, pentru care dreptul intern prevede un nivel mai ridicat de protecție; cazuri în care emiterea unei noi decizii de returnare ar fi mai rapidă; cazuri în care informațiile disponibile în ordinul european de returnare sunt incomplete; cazuri în care resortisantul țării terțe a introdus o cale de atac împotriva deciziei de returnare în statul membru emitent; cazuri în care resortisantul țării terțe urmează să fie îndepărtat către o altă țară de returnare decât cea stabilită în decizia de returnare sau în decizia prin care se dispune îndepărtarea aparținând statului membru emitent, ori cazuri în care în decizia de returnare nu se stabilește nicio țară de returnare.

(26) În scopul pregătirii pașilor către recunoașterea reciprocă obligatorie, Comisia și agențiile relevante ale Uniunii, cum ar fi Agenția Uniunii Europene pentru Gestionarea Operațională a Sistemelor Informatice la Scară Largă în Spațiul de Libertate, Securitate și Justiție (eu-LISA), înființată prin Regulamentul (UE) 2018/1726 al Parlamentului European și al Consiliului ([10]) ar trebui, după caz, să sprijine statele membre, inclusiv prin identificarea modalităților și a ajustărilor necesare în scopul asigurării gestionării automatizate a ordinului european de returnare.

(27) Cel târziu până la data adoptării actului de punere în aplicare prin care se stabilește formularul ordinului european de returnare, statele membre și Comisia și agențiile relevante ale Uniunii precum eu-LISA ar trebui să înceapă să instituie măsuri juridice și tehnice pentru a se asigura că ordinul european de returnare poate fi pus la dispoziție prin intermediul Sistemului de informații Schengen.

(28) Până la 17 octombrie 2029, Comisia ar trebui să evalueze punerea în aplicare a recunoașterii reciproce, în special: dacă măsurile juridice și tehnice pentru punerea la dispoziție a ordinului european de returnare prin intermediul Sistemului de informații Schengen în temeiul prezentului regulament sunt instituite de către statele membre și sunt eficace; dacă măsurile juridice și tehnice destinate asigurării gestionării automate a ordinului european de returnare în temeiul prezentului regulament sunt instituite de statele membre; eficacitatea recunoașterii și executării deciziilor de returnare și a deciziilor prin care se dispune îndepărtarea; sarcina care rezultă pentru sistemele judiciare și administrative naționale și rezultatele activităților relevante de formare și ale proiectelor-pilot.

(29) Pe baza evaluării implementării recunoașterii reciproce, Comisia ar trebui să prezinte, unde este oportun, propuneri legislative, inclusiv orice modificări cu țintă precisă pentru a asigura returnări efective, în vederea introducerii recunoașterii reciproce obligatorii și a executării deciziilor de returnare executorii și a deciziilor prin care se dispune îndepărtarea emise de un alt stat membru. În cazul în care Comisia nu prezintă o propunere, aceasta ar trebui să explice motivul pentru care nu face acest lucru.

(30) Efectelor măsurilor naționale de returnare ar trebui să li se confere în continuare o dimensiune la nivelul Uniunii prin stabilirea unei interdicții de intrare care să interzică intrarea și șederea pe teritoriul tuturor statelor membre. Durata unei interdicții de intrare ar trebui stabilită ținând seama, în mod adecvat, de toate circumstanțele relevante ale fiecărui caz în parte. Atunci când un resortisant al unei țări terțe aflat în situație de ședere ilegală este depistat în timpul verificărilor la ieșire la frontierele externe, ar putea fi oportun să se impună o interdicție de intrare pentru a preveni reintrarea pe viitor și, prin urmare, pentru a reduce riscurile de imigrație ilegală, fără a împiedica plecarea rapidă a respectivului resortisant al țării terțe.

([10]) Regulamentul (UE) 2018/1726 al Parlamentului European și al Consiliului din 14 noiembrie 2018 privind Agenția Uniunii Europene pentru Gestionarea Operațională a Sistemelor Informatice la Scară Largă în Spațiul de Libertate, Securitate și Justiție (eu-LISA) și de modificare a Regulamentului (CE) nr. 1987/2006 și a Deciziei 2007/533/JAI a Consiliului, precum și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 1077/2011 (JO L 295, 21.11.2018, p. 99, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1726/oj).

(31) Resortisanții țărilor terțe care nu au respectat obligația de a părăsi teritoriul sau cărora nu li s-a acordat un termen pentru plecare pot fi îndepărtați prin utilizarea de măsuri coercitive. Normele consolidate privind îndepărtarea ar trebui să urmărească să garanteze o consecință directă și imediată în cazul în care resortisantul țării terțe nu pleacă la sau înainte de expirarea termenului pentru plecare, precum și să împiedice deplasările neautorizate în interiorul Uniunii și riscurile pentru securitate. În cazul în care nu există motive să se creadă că returnarea voluntară va afecta obiectivul unei proceduri de returnare, ar trebui să fie posibil ca resortisanții țărilor terțe care cooperează să fie returnați în principal prin returnare voluntară. Măsurile coercitive ar trebui să facă obiectul principiilor proporționalității și eficacității în privința mijloacelor folosite și a obiectivelor urmărite.

(32) Întrucât prezentul regulament se aplică numai resortisanților țărilor terțe aflați în situație de ședere ilegală în Uniune, acesta nu afectează consilierea în materie de returnare și reintegrare și alte programe de sprijinire a returnărilor voluntare și a reintegrării resortisanților țărilor terțe aflați în situație de ședere legală în Uniune.

(33) Sunt necesare norme comune pentru a se asigura faptul că resortisanții țărilor terțe aflați în situație de ședere ilegală care prezintă riscuri pentru securitate sunt identificați în mod eficace și returnați rapid. Este necesar să se asigure efectuarea verificărilor adecvate pentru identificarea și semnalarea resortisanților țărilor terțe care prezintă riscuri pentru securitate, inclusiv prin recurgerea la procesul de screening prevăzut în Regulamentul (UE) 2024/1356 al Parlamentului European și al Consiliului ([11]). În cazul resortisanților țărilor terțe care prezintă riscuri pentru securitate, îndepărtarea ar trebui să fie regula în general și ar trebui să fie posibil să se deroge de la normele generale pentru a prevedea interdicții de intrare mai lungi sau pe durată nedeterminată și perioade mai lungi de luare în custodie publică și să se deroge de la utilizarea centrelor specializate de custodie publică, astfel încât cei care sunt o amenințare pentru securitatea statelor membre să fie îndepărtați rapid.

(34) Noile norme ar trebui să extindă posibilitățile statelor membre de a asigura returnările în țările terțe cu ajutorul unor instrumente suplimentare. Ar trebui să fie posibil să se instituie acorduri sau înțelegeri specifice cu țările terțe pentru a oferi statelor membre mai multe opțiuni de returnare, sub rezerva respectării de către țara terță în cauză a standardelor internaționale privind drepturile omului și, în cazul îndepărtării, a principiului nereturnării. Deficiențele în legătură cu anumite părți ale teritoriului țării terțe sau cu categorii identificabile de persoane nu ar trebui să împiedice încheierea unui astfel de acord sau a unei astfel de înțelegeri, cu condiția să existe garanții suficiente pentru a asigura respectarea deplină a drepturilor resortisanților țărilor terțe care sunt vizați de un astfel de acord sau de o astfel de înțelegere. Mai precis, acordul sau înțelegerea ar trebui să stabilească procedurile aplicabile returnării, condițiile de ședere în țara în cauză, obligațiile și responsabilitățile fiecărei părți la acord sau la înțelegere și consecințele în cazul unor încălcări ale acordului sau ale înțelegerii. În cazul în care un acord sau o înțelegere implică returnarea ulterioară din țara terță, acordul sau înțelegerea respective ar trebui, în plus, să stabilească consecințele în cazul în care returnarea ulterioară nu este posibilă, obligațiile și responsabilitățile fiecărei părți la acord sau la înțelegere, consecințele unei modificări semnificative care au un impact negativ asupra situației din țara terță, precum și un organism sau un mecanism independent de monitorizare în scopul evaluării punerii în aplicare a acordului sau a înțelegerii. Un astfel de acord sau o astfel de înțelegere ar constitui o punere în aplicare a dreptului Uniunii în sensul articolului 51 alineatul (1) din cartă.

(35) Pentru a asigura protecția suficientă a intereselor legitime legate de gestionarea frontierelor externe și de securitatea internă a statelor membre în cauză, în situațiile în care un stat membru negociază un acord sau o înțelegere în sensul prezentului regulament cu una dintre țările terțe învecinate ale Uniunii, statele membre care au o frontieră comună cu țara terță respectivă ar trebui, la momentul oportun înainte de încheierea acordului sau a înțelegerii în cauză, să fie informate despre aceste negocieri, cu respectarea deplină a principiului cooperării loiale prevăzut la articolul 4 alineatul (3) din Tratatul privind Uniunea Europeană (TUE). La încheierea unui acord sau a unei înțelegeri cu o țară terță, statele membre ar trebui să aibă obligația de a informa Comisia și celelalte state membre cu privire la respectivul acord sau înțelegere înainte ca acesta să fie aplicat cu titlu provizoriu sau înainte să intre în vigoare, oricare dintre acestea survine mai întâi. În plus, pentru a se evita orice situație de nerespectare a dreptului Uniunii și pentru a mări și mai mult transparența în ceea ce privește acordurile sau înțelegerile dintre statele membre și țările terțe, statele membre ar trebui să poată să informeze voluntar Comisia și celelalte state membre de evoluția negocierilor cu o țară terță referitoare la acordurile sau înțelegerile autorizate în temeiul prezentului regulament, înainte ca părțile să ajungă la un acord final, inclusiv în vederea obținerii evaluării de către Comisie a compatibilității cu dreptul Uniunii a acordului sau a înțelegerii respective în curs de negociere.

([11]) Regulamentul (UE) 2024/1356 al Parlamentului European și al Consiliului din 14 mai 2024 de introducere a screeningului resortisanților țărilor terțe la frontierele externe și de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 767/2008, (UE) 2017/2226, (UE) 2018/1240 și (UE) 2019/817 (JO L, 2024/1356, 22.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1356/oj).

(36) Buna funcționare a spațiului Schengen fără controale la frontierele interne se bazează pe aplicarea efectivă și eficientă de către statele membre a acquis-ului relevant. Regulamentul (UE) 2022/922 al Consiliului ([12]) instituie un mecanism de evaluare și monitorizare pentru a verifica aplicarea acquis-ului Schengen, inclusiv în ceea ce privește returnarea efectivă a resortisanților țărilor terțe aflați în situație de ședere ilegală și respectarea drepturilor fundamentale.

(37) Interesul superior al copilului ar trebui să reprezinte un considerent primordial pentru statele membre atunci când pun în aplicare procedurile de returnare, în conformitate cu articolul 24 din cartă și cu Convenția Organizației Națiunilor Unite din 1989 cu privire la drepturile copilului. În procesul de evaluare individuală a interesului superior al copilului, statele membre ar trebui în special să ia în considerare în mod corespunzător starea de bine și dezvoltarea socială pe termen scurt, mediu și lung a minorului, aspecte legate de siguranța și securitatea acestuia, opinia minorului în concordanță cu vârsta și nivelul său de maturitate, inclusiv mediul din care provine. Minorii neînsoțiți ar trebui să fie ghidați de un reprezentant sau de o persoană care este desemnată pentru a proteja interesul superior al copilului în toate etapele procesului de returnare.

(38) În cazul în care există motive de îndoială cu privire la calitatea de minor a resortisantului țării terțe, autoritatea competentă ar trebui să poată efectua o evaluare a vârstei persoanei în cauză, în conformitate cu dreptul Uniunii sau cu dreptul intern. Ar trebui să fie posibil ca autoritățile competente să se bazeze pe evaluări ale vârstei efectuate în cadrul procedurilor anterioare. În scopul asigurării coerenței la nivelul gestionării migrației în Uniune, autoritățile competente ar putea avea în vedere procedura prevăzută în Regulamentul (UE) 2024/1348.

(39) Pentru a consolida eficacitatea procedurii de returnare, ar trebui stabilite obligații clare ale resortisanților țărilor terțe. Aceștia ar trebui să aibă obligația de a părăsi teritoriul statelor membre și de a coopera cu autoritățile pe tot parcursul procedurii de returnare. Resortisanții țărilor terțe ar trebui să rămână la dispoziția autorităților competente și să poată fi contactați de acestea, precum și ar trebui să furnizeze orice informații relevante pentru pregătirea și efectuarea returnării. De asemenea, aceștia nu ar trebui să obstrucționeze îndepărtarea, nici fizic, nici verbal. Pentru a fi considerat o obstrucționare verbală, comportamentul resortisantului în cauză al unei țări terțe ar trebui să aibă o natură sau un caracter mai puternic decât simpla obiecție. Ar trebui să țină în primul rând de responsabilitatea resortisanților țărilor terțe să își stabilească identitatea, precum și să obțină și să furnizeze documentele de călătorie necesare pentru returnare. În cazul în care obligațiile de a părăsi teritoriul și de a coopera nu sunt respectate, ar trebui impuse consecințe efective, disuasive și proporționale, iar autoritățile competente ar trebui să facă demersurile care se impun pentru a asigura returnarea, inclusiv prin măsuri de investigare, dacă este cazul. Resortisanții țărilor terțe care nu pot fi îndepărtați, inclusiv din cauza principiului nereturnării sau din cauza necooperării lor cu autoritățile competente, nu ar trebui să fie excluși de la impunerea obligațiilor generale, printre care și obligațiile de a rămâne, de a locui și de a raporta. Printre consecințele nerespectării obligației de a coopera ar trebui să se numere, de exemplu, reducerea beneficiilor și a indemnizațiilor acordate în conformitate cu dreptul intern sau confiscarea documentelor de călătorie.

(40) Prezentul regulament nu aduce atingere obligațiilor și măsurilor care nu țin de returnare sau dispozițiilor care reglementează beneficiile sau măsurile de asistență socială în conformitate cu dreptul intern.

(41) Prezentul regulament nu ar trebui să aducă atingere posibilității statelor membre de a impune, după caz, resortisanților țărilor terțe care intră în domeniul de aplicare al prezentului regulament sancțiuni penale în conformitate cu dreptul penal intern, inclusiv pedeapsa cu închisoarea.

(42) Ar trebui stabilit un set de căi de atac împotriva deciziilor legate de returnare, care să garanteze protecția efectivă a drepturilor persoanelor în cauză. Asistența judiciară necesară ar trebui să fie acordată, la cerere, în cazul unei căi de atac sau al unei cereri de revizuire în fața unei instanțe, fără a aduce atingere posibilității de a restricționa accesul la asistență și reprezentare juridică.

([12]) Regulamentul (UE) 2022/922 al Consiliului din 9 iunie 2022 privind instituirea și funcționarea unui mecanism de evaluare și monitorizare în vederea verificării aplicării acquis-ului Schengen și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 1053/2013 (JO L 160, 15.6.2022, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/922/oj).

(43) Asistența și reprezentarea juridice includ pregătirea unei căi de atac sau a unei cereri de revizuire, inclusiv pregătirea actelor de procedură necesare în temeiul dreptului intern și, în cazul în care are loc o audiere, participarea la audierea respectivă în fața unei instanțe, cu scopul de a asigura dreptul la o cale de atac efectivă și la un proces echitabil.

(44) Noțiunea de „instanță” este un concept reglementat de dreptul Uniunii, astfel cum a fost interpretat de Curtea de Justiție a Uniunii Europene. Noțiunea respectivă, printre alte elemente care o definesc, poate desemna doar o autoritate care acționează în calitate de terț în raport cu autoritatea care a adoptat decizia ce face obiectul procedurii. Respectiva autoritate ar trebui să exercite funcții judiciare și nu este determinant dacă este sau nu recunoscută drept instanță în temeiul dreptului intern. Prezentul regulament nu ar trebui să aducă atingere competenței statelor membre de a-și organiza sistemele judiciare naționale și de a stabili numărul gradelor de jurisdicție. În cazul în care dreptul intern prevede posibilitatea de a introduce noi căi de atac împotriva unei hotărâri pronunțate în urma unei prime căi de atac sau a unor căi de atac ulterioare, iar această cale de atac a fost introdusă, îndepărtarea nu ar trebui suspendată, cu excepția cazului în care resortisantul țării terțe solicită suspendarea, iar o instanță decide să o acorde, ținând seama așa cum se cuvine de circumstanțele specifice ale cazului respectiv. Acest lucru nu ar trebui să aducă atingere dreptului intern care prevede că aceste căi de atac au un efect suspensiv.

(45) Pentru a spori eficacitatea procedurilor de returnare, asigurând în același timp respectarea dreptului la o cale de atac efectivă în conformitate cu articolul 47 din Cartă, căile de atac împotriva deciziilor legate de returnare ar trebui să fie introduse, pe cât posibil, în fața unui singur organ de jurisdicție. Normele prevăzute în prezentul regulament referitoare la căile de atac și la suspendarea executării deciziilor ar trebui să respecte dreptul la o cale de atac efectivă, astfel cum este prevăzut la articolul 47 din cartă.

(46) Deși prezentul regulament nu prevede un efect suspensiv automat al unei căi de atac, statele membre ar trebui să se asigure, cu respectarea deplină a articolului 47 din cartă, că îndepărtarea poate fi suspendată de instanța competentă de prim grad de jurisdicție înainte de executarea deciziei de returnare sau a deciziei prin care se dispune îndepărtarea. Un resortisant al unei țări terțe ar trebui să poată depune o cerere de suspendare a executării unei decizii de returnare sau a unei decizii prin care se dispune îndepărtarea, cu excepția cazului în care și dreptul intern prevede posibilitatea suspendării din oficiu a acesteia de către instanța competentă. Acest lucru nu ar trebui să aducă atingere posibilității statelor membre de a prevedea în dreptul lor intern efectul suspensiv automat al unei căi de atac. Pentru a evita repetarea evaluării riscului de încălcare a principiului nereturnării, ar trebui să se recurgă la orice material din dosar, mai cu seamă la evaluări anterioare, inclusiv la cele efectuate în contextul unei proceduri de azil, după caz.

(47) Statelor membre ar trebui să li se pună la dispoziție instrumentele necesare pentru a asigura returnări rapide și efective, incluzând măsuri luate ca urmare a nerespectării și stimulente pentru respectarea obligațiilor de a părăsi teritoriul și de a coopera, precum și măsuri de prevenire a riscului de sustragere. Sustragerea include acțiuni precum părăsirea teritoriului statului membru fără permisiunea autorităților competente din motive care nu sunt în afara controlului resortisantului țării terțe. O serie de norme comune, fără a restricționa dreptul statelor membre de a prevedea măsuri și criterii suplimentare în dreptul intern, ar trebui să raționalizeze cerințele referitoare la obligația de cooperare și criteriile de stabilire a prezenței riscului de sustragere. De asemenea, aceste norme comune ar trebui să garanteze că măsura luării în custodie publică și alternativele la aceasta se aplică în statele membre pentru a gestiona în mod eficace procesul de returnare.

(48) Ar trebui să fie posibil să se impună luarea în custodie publică atunci când acest lucru este proporțional și necesar, în urma unei evaluări individuale a fiecărui caz, numai în scopul returnării, inclusiv în scopul pregătirii returnării, readmisiei sau efectuării îndepărtării. Autoritățile ar trebui să acționeze cu diligența necesară, iar luarea în custodie publică ar trebui să fie menținută numai pentru o perioadă cât mai scurtă posibil și să nu depășească, în general, 24 de luni într-un anumit stat membru. În cazurile în care resortisanții țărilor terțe aflați în situație de ședere ilegală se sustrag către un alt stat membru, perioadele anterioare de luare în custodie publică nu ar trebui să se iau în considerare la calcularea perioadei maxime de luare în custodie publică. Perioadele de luare în custodie publică prevăzute în alte regulamente sau directive care nu privesc procedura de returnare nu ar trebui incluse în calculul perioadei maxime de luare în custodie publică. Nevoile speciale care decurg din evaluarea vulnerabilității ar trebui luate în considerare în timpul luării în custodie publică. În cazul în care dreptul intern prevede luarea în custodie publică a minorilor, interesul superior al copilului ar trebui să fie un considerent primordial. Alte măsuri mai puțin coercitive, alternative la măsura luării în custodie publică, ar trebui utilizate atunci când pot fi aplicate în mod efectiv resortisanților țărilor terțe aflați în situație de ședere ilegală.

(49) În cazul în care luarea în custodie publică a fost menținută pentru o perioadă de 24 de luni, statele membre ar trebui să aibă posibilitatea, în anumite circumstanțe, de a lua în custodie publică resortisanții țărilor terțe aflați în situație de ședere ilegală pentru perioade suplimentare care să nu depășească șase luni în total, atunci când există un risc de sustragere și din schimbările circumstanțelor reiese că există o posibilitate rezonabilă de îndepărtare ca urmare a unor noi informații importante. Luarea în custodie publică ar trebui să fie dispusă cu respectarea principiilor necesității și proporționalității și ar trebui să fie menținută pentru o perioadă cât mai scurtă posibil.

(50) Returnarea resortisanților țărilor terțe care prezintă riscuri pentru securitate necesită măsuri specifice menite să protejeze drepturile și libertățile celorlalți. Prin urmare, ar trebui să fie posibilă luarea în custodie publică a unor astfel de resortisanți ai țărilor terțe pentru o perioadă mai lungă de 24 de luni. Orice astfel de luare în custodie publică trebuie să respecte principiul proporționalității.

(51) Resortisanții țărilor terțe luați în custodie publică ar trebui tratați în mod uman și demn, cu respectarea drepturilor lor fundamentale și în conformitate cu dreptul internațional și național, ținând seama de orientările practice ale Comitetului Consiliului Europei pentru Prevenirea Torturii și a Pedepselor sau Tratamentelor Inumane și Degradante. Luarea în custodie publică ar trebui, ca regulă generală, să aibă loc în centre specializate de custodie publică sau în sucursale specializate ale altor centre. Ar trebui să fie posibil să se recurgă la cazarea în penitenciare atunci când un stat membru nu poate prevedea un astfel de centru, dar în acest caz respectivii resortisanți ai țărilor terțe trebuie să stea separat de deținuții de drept comun, în măsura posibilului. Ar trebui să fie posibil ca resortisanții țărilor terțe care prezintă riscuri pentru securitate să fie supuși unor măsuri de securitate sporite în centrele de custodie publică.

(52) Motivele de luare în custodie publică prevăzute în prezentul regulament nu aduc atingere altor motive de luare în custodie publică, inclusiv motivelor de luare în custodie publică din cadrul procedurilor penale, care sunt aplicabile în temeiul dreptului intern.

(53) Obligația oricărui stat de a-și readmite propriii resortisanți reprezintă un principiu fundamental al suveranității statale și al cooperării internaționale. Datoria statelor de a-și readmite propriii resortisanți este considerată un principiu de drept internațional cutumiar și este prevăzută de anexa 9, capitolul 5, la Convenția privind aviația civilă internațională și stabilită în Acordul de parteneriat dintre Uniunea Europeană și statele membre ale acesteia, pe de o parte, și membrii Organizației statelor din Africa, zona Caraibilor și Pacific, pe de altă parte (Acordul din Samoa). Returnările efective sunt posibile numai dacă statele respectă obligația de a-și readmite propriii resortisanți. Prin urmare, statele membre depind de cooperarea țărilor terțe pentru a putea executa returnări efective. Uniunea și statele membre folosesc instrumentele existente, cum ar fi articolul 25a din Regulamentul (CE) nr. 810/2009 al Parlamentului European și al Consiliului ([13]) și sprijinul furnizat de Agenția Europeană pentru Poliția de Frontieră și Garda de Coastă (Frontex) în conformitate cu Regulamentul (UE) 2019/1896 al Parlamentului European și al Consiliului ([14]), pentru a îmbunătăți cooperarea cu țările terțe, atunci când este necesar.

([13]) Regulamentul (CE) nr. 810/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 iulie 2009 privind instituirea unui Cod comunitar de vize (Codul de vize) (JO L 243, 15.9.2009, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2009/810/oj).

([14]) Regulamentul (UE) 2019/1896 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 noiembrie 2019 privind Poliția de frontieră și garda de coastă la nivel european și de abrogare a Regulamentelor (UE) nr. 1052/2013 și (UE) 2016/1624 (JO L 295, 14.11.2019, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2019/1896/oj).

(54) Dimensiunea externă a politicii de returnare este o parte integrantă din abordarea cuprinzătoare privind gestionarea migrației. Cooperarea eficace în materie de returnare și readmisie este o componentă externă esențială a parteneriatelor echilibrate și cuprinzătoare cu țările terțe, în conformitate cu obiectivele menționate în Regulamentul (UE) 2024/1351. Consiliul European, printre altele, în concluziile sale din octombrie 2024, a solicitat acțiuni rapide pentru a asigura returnări efective, utilizând ca pârghie toate politicile și instrumentele relevante ale Uniunii, inclusiv politica în domeniul vizelor, comerțul, dezvoltarea și diplomația. Este necesară o abordare „la nivelul întregului sistem de guvernare", atât în cadrul statelor membre, cât și în cadrul instituțiilor Uniunii.

(55) Întrucât cooperarea țărilor terțe în domeniul returnării și readmisiei resortisanților țărilor terțe aflați în situație de ședere ilegală se poate dovedi dificilă în practică și fără a aduce atingere evaluării cooperării țărilor terțe în materie de readmisie prevăzute la articolul 25a din Regulamentul (CE) nr. 810/2009, dacă unul sau mai multe state membre se confruntă cu dificultăți în ceea ce privește cooperarea țărilor terțe în materie de readmisie, inclusiv privind confirmarea cetățeniei, obținerea documentelor de călătorie necesare de la autoritățile relevante ale țărilor terțe și organizarea operațiunilor de returnare, Uniunea și statele membre ar trebui să poată utiliza instrumentele relevante și existente prevăzute în dreptul Uniunii, în măsura în care au obligații în temeiul actelor legislative de instituire a instrumentelor respective, ca parte a unei abordări coordonate la nivelul Uniunii pentru îmbunătățirea cooperării în materie de returnare și readmisie.

(56) O abordare coordonată a readmisiei între statele membre este esențială pentru a facilita returnarea resortisanților țărilor terțe. Monitorizarea insuficientă a deciziilor de returnare executorii riscă să afecteze eficiența abordării comune în materie de returnări. Deciziile de returnare executorii ar trebui să fie urmate în mod sistematic de toate măsurile necesare pentru punerea în aplicare a returnării, inclusiv, după caz, de transmiterea cererilor de readmisie către autoritățile țărilor terțe, în cazurile în care cetățenia este pusă la îndoială sau în cazurile în care trebuie obținut un document de călătorie.

(57) Procedurile de returnare eficace se bazează pe cooperarea administrativă eficientă și pe schimbul de informații între statele membre. Schimbul de informații, inclusiv schimbul de date privind identitatea și cetățenia resortisanților țărilor terțe, documentele de călătorie ale acestora și alte informații relevante ar trebui să se bazeze pe norme clare, inclusiv pe cele prevăzute în Regulamentul (UE) 2018/1860 al Parlamentului European și al Consiliului ([15]). Respectivele norme ar trebui să respecte principiile protecției datelor și drepturile persoanei în cauză, asigurându-se că aceste informații sunt exacte, sunt utilizate numai în scopul returnării, îndepărtării, readmisiei și reintegrării și sunt protejate împotriva accesului, divulgării sau utilizării neautorizate.

(58) Regulamentul (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului ([16]) se aplică prelucrării de date cu caracter personal în sensul prezentului regulament. Regulamentul (UE) 2018/1725 al Parlamentului European și al Consiliului ([17]) se aplică prelucrării de date cu caracter personal de către instituțiile și organele Uniunii în sensul prezentului regulament. Având în vedere motivele importante de interes public care stau la baza readmisiei și returnării efective, transferul datelor cu caracter personal ale resortisanților țărilor terțe care sunt supuși unei decizii de returnare, inclusiv al datelor privind identitatea lor, al documentelor de călătorie, al altor date relevante, precum și, în cazuri justificate în mod corespunzător, al datelor privind condamnările penale și sănătatea acestora, ar putea fi necesar în scopul returnării, al îndepărtării, al readmisiei și al reintegrării. Astfel de transferuri trebuie efectuate în conformitate cu capitolul V din Regulamentul (UE) 2016/679 și cu capitolul V din Regulamentul (UE) 2018/1725 și cu drepturile persoanelor vizate, precum și cu principiile nereturnării, proporționalității și necesității și cu Carta.

([15]) Regulamentul (UE) 2018/1860 al Parlamentului European și al Consiliului din 28 noiembrie 2018 privind utilizarea Sistemului de informații Schengen pentru returnarea resortisanților țărilor terțe aflați în situație de ședere ilegală (JO L 312, 7.12.2018, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1860/oj).

([16]) Regulamentul (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor) (JO L 119, 4.5.2016, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2016/679/oj).

([17]) Regulamentul (UE) 2018/1725 al Parlamentului European și al Consiliului din 23 octombrie 2018 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal de către instituțiile, organele, oficiile și agențiile Uniunii și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 45/2001 și a Deciziei nr. 1247/2002/CE (JO L 295, 21.11.2018, p. 39, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1725/oj).

(59) Autoritățile competente care sunt responsabile cu azilul și autoritățile competente implicate în diferitele etape ale procesului de returnare ar trebui să colaboreze și să se coordoneze îndeaproape pentru a asigura returnări efective.

(60) Un sistem comun pentru returnări ar trebui să utilizeze pe deplin sistemele digitale care sprijină gestionarea returnărilor, a readmisiei și a reintegrării, accentul fiind pus pe eficiența procedurilor administrative, a cooperării, a schimbului de informații și a interoperabilității.

(61) Cooperarea și asistența între statele membre ar trebui, ca regulă generală, să aibă loc inclusiv în scopul de a permite tranzitul pe teritoriul lor, asistența logistică sau altă asistență materială sau în natură legată de un astfel de tranzit, facilitarea transferurilor către un alt stat membru, fie în temeiul unor acorduri sau înțelegeri bilaterale, fie pe baza cooperării dintre statele membre, sau sprijinirea plecării resortisanților țărilor terțe către statele membre în care aceștia au drept de ședere.

(62) Uniunea oferă sprijin financiar și operațional, fără a aduce atingere Cadrului Financiar Multianual 2028-2034, pentru a asigura punerea în aplicare eficace a prezentului regulament. În măsura în care activitățile ar trebui să fie finanțate prin facilitatea tematică a Fondului pentru azil și migrație, acestea pot fi puse în aplicare în cadrul gestiunii directe, indirecte sau partajate. Statele membre ar trebui să utilizeze în mod optim instrumentele financiare, programele și proiectele disponibile ale Uniunii în domeniul returnării, în special în temeiul Regulamentului (UE) 2021/1147 al Parlamentului European și al Consiliului ([18]), precum și asistența operațională acordată de Frontex în conformitate cu Regulamentul (UE) 2019/1896.

(63) Raportarea cu privire la eficacitatea prezentului regulament și identificarea domeniilor în care sunt necesare îmbunătățiri ar trebui să se bazeze pe colectarea și analizarea statisticilor existente, fiabile și comparabile privind eficiența procedurilor de returnare, cooperarea țărilor terțe și eforturile de reintegrare. Ar trebui avute în vedere și, dacă este necesar, revizuite standardele prevăzute în Regulamentul (CE) nr. 862/2007 al Parlamentului European și al Consiliului ([19]), în Regulamentul (UE) 2019/1896 și în dreptul intern, pentru a se asigura relevanța statisticilor. Ar trebui stabilite standarde și definiții comune pentru colectarea și raportarea datelor relevante, cu scopul de a facilita evaluarea impactului prezentului regulament și de a contribui la luarea unor decizii în cunoștință de cauză cu privire la evoluțiile viitoare ale politicilor.

(64) În vederea asigurării unor condiții uniforme pentru punerea în aplicare a prezentului regulament, ar trebui să fie conferite competențe de executare Comisiei pentru a stabili ordinul european de returnare. Respectivele competențe ar trebui să fie exercitate în conformitate cu Regulamentul (UE) nr. 182/2011 al Parlamentului European și al Consiliului ([20]).

(65) Prezentul regulament instituie un nou sistem comun de returnare a resortisanților țărilor terțe aflați în situație de ședere ilegală, care urmează să fie pus în aplicare direct de către autoritățile naționale. Acest nou sistem aduce noutăți importante menite să îmbunătățească eficiența procedurii de returnare, inclusiv în ceea ce privește țările terțe de returnare și dimensiunea externă a returnărilor. Pentru a permite aplicarea promptă a măsurilor prevăzute în prezentul regulament, acesta ar trebui să intre în vigoare în ziua următoare datei publicării sale în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*. Dispozițiile care nu sunt menționate la articolul 50 alineatul (2) din prezentul regulament care vor avea prioritate asupra Directivei 2008/115/CE și care vizează să înlocuiască pe deplin cadrul juridic prevăzut de directiva respectivă ar trebui să se aplice de la 17 octombrie 2027, cu scopul de a permite luarea tuturor măsurilor pregătitoare și operaționale necesare și de a asigura punerea în aplicare fără probleme, eficace și coerentă a acestuia la nivelul Uniunii și la nivel național, precum și cu scopul de a evita orice suprapunere între directiva respectivă și prezentul regulament. Directivele 2001/40/CE și2008/115/CE și Decizia 2004/191/CE a Consiliului ([21]) ar trebui, prin urmare, abrogate de la data respectivă.

([18]) Regulamentul (UE) 2021/1147 al Parlamentului European și al Consiliului din 7 iulie 2021 de instituire a Fondului pentru azil, migrație și integrare (JO L 251, 15.7.2021, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1147/oj).

([19]) Regulamentul (CE) nr. 862/2007 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 iulie 2007 privind statisticile comunitare din domeniul migrației și protecției internaționale și de abrogare a Regulamentului (CEE) nr. 311/76 al Consiliului privind elaborarea de statistici cu privire la lucrătorii străini (JO L 199, 31.7.2007, p. 2, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2007/862/oj).

([20]) Regulamentul (UE) nr. 182/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 februarie 2011 de stabilire a normelor și principiilor generale privind mecanismele de control de către statele membre al exercitării competențelor de executare de către Comisie (JO L 55, 28.2.2011, p. 13, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj).

([21]) Decizia 2004/191/CE a Consiliului din 23 februarie 2004 de stabilire a criteriilor și sistemelor practice de compensare a dezechilibrelor financiare care rezultă din aplicarea Directivei 2001/40/CE privind recunoașterea reciprocă a hotărârilor de expulzare a resortisanților țărilor terțe (JO L 60, 27.2.2004, p. 55, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2004/191/oj).

(66) Întrucât obiectivul prezentului regulament, și anume ameliorarea eficacității returnării resortisanților țărilor terțe aflați în situație de ședere ilegală, nu poate fi realizat în mod satisfăcător de către statele membre, dar, având în vedere amploarea sau efectele acțiunii vizând să asigure o abordare comună și coerentă între statele membre, acesta poate fi realizat mai bine la nivelul Uniunii, aceasta poate adopta măsuri, în conformitate cu principiul subsidiarității, astfel cum este prevăzut la articolul 5 din TUE. În conformitate cu principiul proporționalității, astfel cum este prevăzut la articolul respectiv, prezentul regulament nu depășește ceea ce este necesar pentru realizarea obiectivului respectiv.

(67) În conformitate cu articolele 1 și 2 din Protocolul nr. 22 privind poziția Danemarcei, anexat la TUE și la TFUE, Danemarca nu participă la adoptarea prezentului regulament, acesta nu este obligatoriu pentru respectivul stat membru și nu i se aplică. Deoarece prezentul regulament constituie o dezvoltare a acquis-ului Schengen, Danemarca decide, în conformitate cu articolul 4 din protocolul respectiv, în termen de șase luni de la data la care Consiliul decide cu privire la prezentul regulament dacă îl va pune în aplicare în dreptul său intern.

(68) Prezentul regulament constituie o dezvoltare a dispozițiilor acquis-ului Schengen la care Irlanda nu participă, în conformitate cu Protocolul nr. 19 privind acquis-ul Schengen integrat în cadrul Uniunii Europene, anexat la TUE și la TFUE, și, sub rezerva aplicării articolului 4 din protocolul respectiv, acesta nu este obligatoriu pentru Irlanda și nu i se aplică.

(69) În ceea ce privește Islanda și Norvegia, prezentul regulament constituie o dezvoltare a dispozițiilor acquis-ului Schengen în înțelesul Acordului încheiat de Consiliul Uniunii Europene și Republica Islanda și Regatul Norvegiei privind asocierea acestora din urmă la implementarea, aplicarea și dezvoltarea acquis-ului Schengen ([22]), care se află sub incidența articolului 1 punctul C din Decizia 1999/437/CE a Consiliului ([23]).

(70) În ceea ce privește Elveția, prezentul regulament constituie o dezvoltare a dispozițiilor acquis-ului Schengen în înțelesul Acordului între Uniunea Europeană, Comunitatea Europeană și Confederația Elvețiană cu privire la asocierea Confederației Elvețiene la punerea în aplicare, respectarea și dezvoltarea acquis-ului Schengen ([24]), care se află sub incidența articolului 1 punctul C din Decizia 1999/437/CE, coroborat cu articolul 3 din Decizia 2008/146/CE a Consiliului ([25]).

(71) În ceea ce privește Liechtensteinul, prezentul regulament constituie o dezvoltare a dispozițiilor acquis-ului Schengen în înțelesul Protocolului între Uniunea Europeană, Comunitatea Europeană, Confederația Elvețiană și Principatul Liechtenstein privind aderarea Principatului Liechtenstein la Acordul între Uniunea Europeană, Comunitatea Europeană și Confederația Elvețiană privind asocierea Confederației Elvețiene la punerea în practică, aplicarea și dezvoltarea acquis-ului Schengen, care se află sub incidența articolului 1 punctul C din Decizia 1999/437/CE, coroborat cu articolul 3 din Decizia 2011/350/UE a Consiliului ([26]).

([22]) JO L 176, 10.7.1999, p. 36, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/1999/439(1)/oj.

([23]) Decizia 1999/437/CE a Consiliului din 17 mai 1999 privind anumite modalități de aplicare a Acordului încheiat între Consiliul Uniunii Europene și Republica Islanda și Regatul Norvegiei în ceea ce privește asocierea acestor două state în vederea punerii în aplicare, a asigurării respectării și dezvoltării acquis-ului Schengen (JO L 176, 10.7.1999, p. 31, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/1999/437/oj).

([24]) JO L 53, 27.2.2008, p. 52, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2008/178(1)/oj.

([25]) Decizia 2008/146/CE a Consiliului din 28 ianuarie 2008 privind încheierea, în numele Comunității Europene, a Acordului între Uniunea Europeană, Comunitatea Europeană și Confederația Elvețiană cu privire la asocierea Confederației Elvețiene la punerea în aplicare, respectarea și dezvoltarea acquis-ului Schengen (JO L 53, 27.2.2008, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2008/146/oj).

([26]) Decizia 2011/350/UE a Consiliului din 7 martie 2011 privind încheierea, în numele Uniunii Europene, a Protocolului dintre Uniunea Europeană, Comunitatea Europeană, Confederația Elvețiană și Principatul Liechtenstein privind aderarea Principatului Liechtenstein la Acordul dintre Uniunea Europeană, Comunitatea Europeană și Confederația Elvețiană privind asocierea Confederației Elvețiene la punerea în aplicare, respectarea și dezvoltarea acquis-ului Schengen, în ceea ce privește eliminarea controalelor la frontierele interne și circulația persoanelor (JO L 160, 18.6.2011, p. 19, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2011/350/oj).

(72) Prezentul regulament constituie un act care se întemeiază pe acquis-ul Schengen sau care se raportează la acesta în înțelesul articolului 3 alineatul (1) din Actul de aderare din 2003.

(73) Autoritatea Europeană pentru Protecția Datelor a fost consultată în conformitate cu articolul 42 alineatul (1) din Regulamentul (UE) 2018/1725 și a emis un aviz la 23 mai 2025,

ADOPTĂ PREZENTUL REGULAMENT:

CAPITOLUL I

DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 1

Obiect

(1) Prezentul regulament instituie un sistem comun pentru returnarea efectivă a resortisanților țărilor terțe care se află în situație de ședere ilegală pe teritoriul statelor membre (denumiți în continuare „resortisanți ai țărilor terțe aflați în situație de ședere ilegală"), în conformitate cu drepturile fundamentale recunoscute de Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene (denumită în continuare „carta") și principiile generale ale dreptului Uniunii, precum și cu obligațiile internaționale aplicabile, inclusiv în ceea ce privește drepturile omului.

(2) Obiectivul prezentului regulament este de a permite statelor membre să ia toate măsurile necesare pentru a asigura returnări efective ale resortisanților țărilor terțe aflați în situație de ședere ilegală, luând în considerare abordarea cuprinzătoare prevăzută la articolul 3, articolul 4 litera (h) și articolul 5 litera (e) din Regulamentul (UE) 2024/1351.

Articolul 2

Domeniu de aplicare

(1) Prezentul regulament se aplică resortisanților țărilor terțe aflați în situație de ședere ilegală.

(2) Prezentul regulament nu se aplică persoanelor care beneficiază de dreptul la liberă circulație în temeiul dreptului Uniunii, astfel cum sunt definite la articolul 2 punctul 5 din Regulamentul (UE) 2016/399 al Parlamentului European și al Consiliului ([27]).

(3) Prezentul regulament nu aduce atingere dispozițiilor Regulamentelor (UE) 2024/1351, (UE) 2024/1348 și (UE) 2024/1349.

(4) Fără a aduce atingere alineatului (5) de la prezentul articol, prezentul regulament nu se aplică niciunui resortisant al țărilor terțe:

(a) căruia i s-a refuzat intrarea la frontierele externe în conformitate cu articolul 14 din Regulamentul (UE) 2016/399 sau, în cazul unui stat membru care nu are obligații în temeiul regulamentului respectiv, căruia i s-a refuzat intrarea pe teritoriul unui astfel de stat membru în conformitate cu dreptul intern echivalent;

(b) care este reținut sau interceptat de autorități competente în legătură cu o trecere ilegală pe cale terestră, maritimă sau aeriană a frontierei externe a unui stat membru și care nu a obținut ulterior o autorizație sau un drept de ședere în statul membru respectiv;

([27]) Regulamentul (UE) 2016/399 al Parlamentului European și al Consiliului din 9 martie 2016 cu privire la Codul Uniunii privind regimul de trecere a frontierelor de către persoane (Codul Frontierelor Schengen) (JO L 77, 23.3.2016, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2016/399/oj).

(c) care este supus returnării ca sancțiune penală sau ca urmare a unei sancțiuni penale, în conformitate cu dreptul intern;

(d) care este supus unei proceduri de extrădare.

(5) Un stat membru poate decide să aplice prezentul regulament uneia sau mai multora dintre categoriile de resortisanți ai țărilor terțe menționate la alineatul (4) literele (a), (b) și (c). În astfel de cazuri, prezentul regulament se aplică acestor categorii de resortisanți ai țărilor terțe de la data la care statul membru notifică decizia sa celorlalte state membre și Comisiei.

(6) În cazul în care un stat membru decide să aplice prezentul regulament resortisanților țărilor terțe care sunt supuși returnării ca sancțiune penală, articolele 5, 7 și 8 nu se aplică.

(7) În ceea ce privește resortisanții țărilor terțe care sunt excluși din domeniul de aplicare al prezentului regulament în conformitate cu alineatul (4) literele (a) sau (b), statele membre se asigură că tratamentul și nivelul lor de protecție nu sunt mai puțin favorabile decât cele prevăzute la articolul 10 alineatele (9) și (10), la articolul 11 alineatul (2), la articolul 11 alineatul (6) literele (c) și (e), la articolul 32 alineatele (1)-(6) și la articolul 33 și respectă principiul nereturnării.

(8) Prezentul regulament se aplică fără a aduce atingere dreptului penal intern al statelor membre, în special dispozițiilor care stabilesc sancțiuni penale efective, proporționale și disuasive, inclusiv pedeapsa cu închisoarea, în legătură cu șederea ilegală, cu condiția ca procedurile penale în cauză și aplicarea unor astfel de sancțiuni să nu pună în pericol realizarea returnărilor efective.

Articolul 3

Definiții

În sensul prezentului regulament, se aplică următoarele definiții:

1. „resortisant al unei țări terțe” înseamnă orice persoană care nu este cetățean al Uniunii în înțelesul articolului 20 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene și care nu este o persoană care beneficiază de dreptul la liberă circulație în temeiul dreptului Uniunii, în sensul definiției de la articolul 2 punctul 5 din Regulamentul (UE) 2016/399;

2. „ședere ilegală” înseamnă prezența pe teritoriul unui stat membru a unui resortisant al unei țări terțe care nu îndeplinește sau nu mai îndeplinește condițiile de intrare pentru resortisanții țărilor terțe, astfel cum sunt stabilite la articolul 6 din Regulamentul (UE) 2016/399 sau condițiile de ședere sau de reședință în respectivul stat membru sau, în cazul statelor membre care nu au obligații în temeiul regulamentului respectiv, condițiile de intrare, ședere sau reședință prevăzute de dreptul intern echivalent;

3. „țară de returnare” înseamnă una dintre următoarele:

   (a) o țară terță care este țara de origine a resortisantului țării terțe;

   (b) o țară terță care este țara de reședință obișnuită anterioară a resortisantului țării terțe;

   (c) o țară terță de tranzit pe drumul către Uniune în conformitate cu acordurile sau înțelegerile de readmisie ale Uniunii sau ale statelor membre;

   (d) o țară terță, alta decât cea menționată la literele (a) și (b), în care resortisantul țării terțe are drept de intrare și de ședere;

(e) o țară terță sigură în legătură cu care cererea de protecție internațională a unui resortisant al unei țări terțe a fost respinsă ca fiind inadmisibilă, în temeiul articolului 38 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul (UE) 2024/1348 sau, în cazul statelor membre care nu au obligații în temeiul regulamentului respectiv, în conformitate cu dispoziții echivalente, în cazul în care au introdus astfel de dispoziții în dreptul intern;

(f) prima țară de azil în legătură cu care cererea de protecție internațională a unui resortisant al unei țări terțe a fost respinsă ca fiind inadmisibilă, în temeiul articolului 38 alineatul (1) litera (a) din Regulamentul (UE) 2024/1348 sau, în cazul statelor membre care nu au obligații în temeiul regulamentului respectiv, în conformitate cu dispozițiile echivalente, în cazul în care au introdus astfel de dispoziții în dreptul intern;

(g) o țară terță, alta decât cea menționată la litera (a), (b) sau (d), cu care există un acord sau o înțelegere pe baza căreia resortisantul țării terțe este acceptat, în conformitate cu articolul 14 din prezentul regulament;

4. „decizie de returnare” înseamnă un act sau o decizie administrativă sau judiciară prin care șederea unui resortisant al unei țări terțe este stabilită sau declarată ca fiind ilegală și care stabilește sau impune resortisantului țării terțe obligația de părăsire a teritoriului statelor membre;

5. „returnare” înseamnă acțiunile prin care un resortisant al unei țări terțe aflat în situație de ședere ilegală:

(a) efectuează o returnare voluntară, în sensul definiției de la punctul 8; sau

(b) este îndepărtat de către autoritățile competente de pe teritoriul statelor membre către o țară de returnare determinată într-o decizie prin care se dispune îndepărtarea sau, după caz, într-o decizie de returnare;

6. „decizie prin care se dispune îndepărtarea” înseamnă un act sau o decizie administrativă sau judiciară prin care se stabilește sau se declară că un resortisant al unei țări terțe poate fi îndepărtat către una sau mai multe țări de returnare;

7. „îndepărtare” înseamnă executarea unei decizii de returnare sau a unei decizii prin care se dispune îndepărtarea de către autoritățile competente prin transportarea fizică din statele membre către o țară de returnare;

8. „returnare voluntară” înseamnă plecarea de pe teritoriul statelor membre pe cont propriu, cu sau fără asistență și fără a recurge la îndepărtare, a unui resortisant al unei țări terțe aflat în situație de ședere ilegală care respectă obligația de a părăsi teritoriul în termenul pentru plecare stabilit în decizia de returnare sau după expirarea acestuia;

9. „sustragere” înseamnă acțiunea prin care un resortisant al unei țări terțe nu rămâne la dispoziția autorităților administrative sau judiciare competente;

10. „interdicție de intrare” înseamnă un act sau o decizie administrativă sau judiciară care interzice intrarea și șederea pe teritoriul statelor membre a unui resortisant al unei țări terțe;

11. „operațiune de returnare” înseamnă o operațiune organizată sau coordonată de o autoritate competentă sau sprijinită de Frontex prin care sunt returnați resortisanți ai țărilor terțe dintr-unul sau mai multe state membre.

Articolul 4

Drepturile fundamentale

În aplicarea prezentului regulament, statele membre respectă pe deplin dreptul relevant al Uniunii, inclusiv Carta, dreptul internațional relevant, obligațiile legate de accesul la protecție internațională, principiul nereturnării și drepturile fundamentale.

CAPITOLUL II

PROCEDURA DE RETURNARE

SECȚIUNEA 1

PROCEDURA PRIN CARE SE DISPUNE RETURNAREA

Articolul 5

Decizia de returnare

(1) Autoritățile competente ale statului membru emit pentru orice resortisant al unei țări terțe aflat în situație de ședere ilegală pe teritoriul lor o decizie de returnare care specifică sau impune o obligație respectivului resortisant al unei țări terțe de a părăsi teritoriul statelor membre.

(2) O decizie de returnare:

(a) precizează un termen pentru plecare, care nu poate depăși 30 de zile, până la împlinirea căruia resortisantul țării terțe trebuie să părăsească teritoriul statelor membre; sau

(b) precizează că resortisantul țării terțe trebuie să părăsească imediat teritoriul statelor membre.

Termenul pentru plecare care nu trebuie depășit, menționat la litera (a) de la primul paragraf, poate fi redus în condițiile stabilite în dreptul intern.

Statele membre pot prevedea în dreptul lor intern circumstanțe în care unui resortisant al unei țări terțe i se acordă un termen pentru plecare sau trebuie să părăsească imediat teritoriul.

(3) Prin derogare de la alineatul (2), primul paragraf, litera (a), o decizie de returnare poate indica un termen pentru plecare care depășește 30 de zile, ținând seama în mod corespunzător de circumstanțele specifice ale fiecărui caz în parte.

(4) Autoritățile competente pot prelungi termenul pentru plecare prevăzut inițial într-o decizie de returnare ținând seama în mod corespunzător de circumstanțele specifice ale fiecărui caz în parte, în special de participarea la un program de returnare și reintegrare în temeiul articolului 44 alineatul (3) sau de respectarea obligației de a coopera prevăzută la articolul 18.

(5) Autoritățile competente pot reduce termenul pentru plecare prevăzut inițial într-o decizie de returnare în cazul nerespectării obligației de cooperare prevăzute la articolul 18.

(6) Data de la care se calculează termenul pentru plecare se stabilește în conformitate cu dreptul intern.

(7) Decizia de returnare se emite în scris și prezintă motivele de fapt și de drept. Resortisantul țării terțe este informat cu privire la căile de atac disponibile și termenele pentru introducerea acestor căi de atac. Decizia de returnare se notifică resortisantului țării terțe cât mai curând posibil, în conformitate cu dreptul intern al statului membru emitent. În cazul în care nu se cunoaște locul în care se află resortisantul țării terțe, decizia de returnare se notifică în conformitate cu dreptul intern.

(8) Autoritățile competente pot decide să nu furnizeze sau să limiteze motivele de fapt menționate la alineatul (7), în cazul în care dreptul intern prevede restricționarea dreptului la informare sau în cazul în care acest lucru este necesar pentru protejarea ordinii publice, a siguranței publice sau a securității naționale și pentru prevenirea, investigarea, depistarea și urmărirea penală a infracțiunilor. În astfel de cazuri, resortisantul țării terțe este informat cu privire la esența motivelor pe baza cărora decizia de returnare a fost luată în scopul accesului la o cale de atac efectivă. Obligația de a informa resortisantul țării terțe cu privire la esența motivelor nu include obligația de a divulga nicio informație clasificată.

(9) Țara sau țările de returnare pot fi stabilite în decizia de returnare sau în temeiul articolului 10 alineatul (4) înainte de efectuarea îndepărtării. În cazul în care resortisantul unei țări terțe decide să se întoarcă voluntar într-o altă țară decât țara sau țările de returnare stabilite în decizia de returnare sau în decizia prin care se dispune îndepărtarea, emiterea unei noi decizii care să stabilească țara de returnare nu este obligatorie.

(10) Autoritățile competente nu sunt împiedicate să emită o decizie de returnare în cazul în care există un obstacol în calea îndepărtării. În cazul în care țara de returnare a fost stabilită în decizia de returnare și a fost identificat un risc de încălcare a principiului nereturnării, îndepărtarea către țara de returnare respectivă se amână în conformitate cu articolul 11 alineatul (1) litera (a).

(11) Resortisantului țării terțe i se furnizează, la cerere, traducerea scrisă sau interpretarea orală a principalelor elemente ale deciziei de returnare, inclusiv informații despre căile de atac posibile, într-o limbă pe care resortisantul țării terțe o înțelege sau despre care se poate presupune în mod rezonabil că o înțelege. În acest scop, autoritățile competente pot utiliza, după caz, șabloane de traducere standardizate sau instrumente de traducere asistată de calculator sau generată automat.

(12) Decizia de returnare se emite în același act sau într-un act separat în același timp și împreună cu decizia de încetare a șederii legale a resortisantului unei țări terțe sau fără întârzieri nejustificate ulterior, și fără a aduce atingere garanțiilor procedurale prevăzute în capitolul V și în alte dispoziții relevante ale dreptului Uniunii și ale dreptului internațional.

(13) Comisia adoptă cel târziu până la 17 aprilie 2027 un act de punere în aplicare pentru a stabili formularul „ordinului european de returnare". Ordinul european de returnare include principalele elemente ale deciziei de returnare și, după caz, ale deciziei prin care se dispune îndepărtarea. Respectivul act de punere în aplicare se adoptă în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 47 alineatul (2).

(14) La emiterea deciziei de returnare, statele membre utilizează ordinul european de returnare și îl pun la dispoziție prin intermediul Sistemului de informații Schengen în conformitate cu Regulamentul (UE) 2018/1860.

(15) Până la data adoptării actului de punere în aplicare menționat la alineatul (13), statele membre, Comisia și agențiile relevante ale Uniunii, cum ar fi eu-LISA, încep să instituie măsurile juridice și tehnice necesare pentru a asigura punerea la dispoziție a ordinului european de returnare prin intermediul Sistemului de informații Schengen pentru a facilita îndeplinirea obligației de la alineatul (14). Comisia și agențiile relevante ale Uniunii, cum ar fi eu-LISA, sprijină statele membre, după caz.

(16) Până la 17 octombrie 2027, Comisia și agențiile relevante ale Uniunii, cum ar fi eu-LISA, pun în aplicare măsuri pentru a asigura posibilitatea gestionării automate a ordinului european de returnare, în vederea eficientizării aplicării articolului 7.

(17) Până la 17 octombrie 2027, statele membre informează Comisia cu privire la măsurile juridice și tehnice necesare instituite pentru a îndeplini obligația menționată la alineatul (14).

Articolul 6

Excepții de la obligația de a emite o decizie de returnare

(1) Autoritățile competente ale statelor membre pot decide să nu emită o decizie de returnare în cazul în care un resortisant al unei țări terțe aflat în situație de ședere ilegală este:

(a) transferat într-un alt stat membru în conformitate cu procedura prevăzută la articolul 23a din Regulamentul (UE) 2016/399;

(b) transferat într-un alt stat membru în temeiul unor acorduri sau înțelegeri bilaterale sau pe baza cooperării dintre statele membre în conformitate cu articolul 42;

(c) o persoană a cărei ședere ilegală este depistată în legătură cu verificările la frontieră efectuate la ieșire la o frontieră externă în conformitate cu articolul 8 din Regulamentul (UE) 2016/399 sau, în cazul statelor membre care nu au obligații în temeiul regulamentului respectiv, cu verificări echivalente efectuate în conformitate cu dreptul intern, evitând, pe cât posibil, amânarea plecării resortisantului țării terțe în cauză.

(2) Nu se emite o decizie de returnare în cazurile în care resortisantul țării terțe deține un permis de ședere valabil, o viză de ședere pe termen lung sau o altă autorizație care conferă drept de ședere eliberată de un alt stat membru.

(3) În cazurile menționate la alineatul (2) de la prezentul articol, statul membru pe teritoriul cărora resortisantul țării terțe se află în situație de ședere ilegală solicită resortisantului țării terțe să se deplaseze imediat pe teritoriul celuilalt stat membru. În cazul în care resortisantul țării terțe nu se conformează sau în cazul în care plecarea imediată a resortisantului țării terțe este necesară din motive de ordine publică, siguranță publică sau securitate națională, statele membre pe teritoriul cărora resortisantul țării terțe se află în situație de ședere ilegală pot solicita cooperarea celorlalte state membre în temeiul articolului 42 sau pot emite o decizie de returnare în conformitate cu articolul 5.

(4) Nu se emite o decizie de returnare în cazurile în care se aplică procedura prevăzută la articolul 7.

Articolul 7

Recunoașterea și executarea deciziilor de returnare emise de un alt stat membru

(1) Statul membru în care resortisantul țării terțe se află în situație de ședere ilegală (denumit în continuare „statul membru de executare") poate recunoaște și executa o decizie de returnare executorie și, dacă este cazul, o decizie prin care se dispune îndepărtarea, emisă resortisantului țării terțe respectiv de către un alt stat membru (denumit în continuare „statul membru emitent") în temeiul articolului 5 alineatul (1) și al articolului 10 alineatul (3). Executarea se bazează pe informațiile cuprinse în ordinul european de returnare și se efectuează în conformitate cu normele și procedurile interne în temeiul articolului 10.

(2) Nu este necesar ca recunoașterea să ia forma unei proceduri administrative. Statele membre nu sunt obligate să emită acte sau decizii administrative în scopul recunoașterii.

(3) În cazul în care un stat membru nu recunoaște sau nu execută o decizie de returnare sau o decizie prin care se dispune îndepărtarea în temeiul alineatului (1), statul membru respectiv emite o decizie de returnare sub rezerva condițiilor prevăzute la articolul 5 sau o decizie prin care se dispune îndepărtarea în temeiul articolului 10 alineatul (3).

(4) În cazul în care un stat membru recunoaște sau execută o decizie de returnare sau o decizie prin care se dispune îndepărtarea în temeiul alineatului (1), acesta suspendă îndepărtarea în cazul în care efectele deciziei de returnare sau ale deciziei prin care se dispune îndepărtarea în statul membru emitent sunt suspendate și poate emite o decizie de returnare sub rezerva condițiilor prevăzute la articolul 5.

(5) În cazul în care statul membru emitent suspendă sau retrage decizia de returnare sau în cazul în care decizia de returnare este anulată de o autoritate administrativă sau de o instanță, statul membru de executare emite o decizie de returnare sub rezerva condițiilor prevăzute la articolul 5.

(6) Statul membru emitent furnizează la cerere statului membru de executare toate datele și documentele disponibile necesare în scopul returnării sau al îndepărtării, în conformitate cu Regulamentul (UE) 2018/1860.

(7) Aplicarea prezentului articol nu aduce atingere utilizării excepțiilor prevăzute la articolul 6.

(8) Până la data adoptării actului de punere în aplicare menționat la articolul 5 alineatul (13), statele membre încep să pună în aplicare măsuri pregătitoare care ar putea facilita recunoașterea deciziilor de returnare sau a deciziilor prin care se dispune îndepărtarea emise de un alt stat membru, inclusiv, după caz, măsuri juridice și tehnice în sistemele lor naționale, modificări ale sistemelor informatice naționale, activități de formare relevante și activități din cadrul proiectelor-pilot.

(9) Până la 17 octombrie 2029, Comisia evaluează punerea în aplicare a recunoașterii reciproce în temeiul alineatului (1) de la prezentul articol, în special în ceea ce privește următoarele aspecte:

(a) dacă măsurile juridice și tehnice menționate la articolul 5 alineatul (15) pentru punerea la dispoziție a ordinului european de returnare prin intermediul Sistemului de informații Schengen sunt instituite de către statele membre și sunt eficace;

(b) dacă măsurile juridice și tehnice destinate asigurării gestionării automate a ordinului european de returnare menționate la articolul 5 alineatul (16) sunt instituite de statele membre;

(c) eficacitatea recunoașterii și executării deciziilor de returnare și a deciziilor prin care se dispune îndepărtarea;

(d) sarcina care rezultă pentru sistemele judiciare și administrative naționale; și

(e) rezultatele activităților relevante de formare și ale proiectelor-pilot.

(10) Pe baza evaluării menționate la alineatul (9), Comisia prezintă, după caz, propuneri legislative, inclusiv orice modificări cu țintă precisă pentru a asigura returnări efective, în vederea introducerii recunoașterii și a executării obligatorii a deciziilor de returnare executorii și a deciziilor prin care se dispune îndepărtarea emise de un alt stat membru. În cazul în care Comisia nu prezintă o propunere, aceasta explică motivul pentru care nu face acest lucru.

SECȚIUNEA 2

INTERDICȚIA DE INTRARE

Articolul 8

Emiterea unei interdicții de intrare

(1) Deciziile de returnare sunt însoțite de o interdicție de intrare atunci când:

(a) resortisantul țării terțe este supus îndepărtării în conformitate cu articolul 10;

(b) obligația de a părăsi teritoriul statelor membre nu a fost respectată în termenele stabilite în conformitate cu articolul 5; sau

(c) resortisantul țării terțe prezintă un risc pentru securitate în înțelesul articolului 13.

(2) În alte cazuri decât cele enumerate la alineatul (1), autoritățile competente pot însoți o decizie de returnare sau o decizie prin care se dispune îndepărtarea cu o interdicție de intrare, ținând seama de circumstanțe relevante, în special de nivelul de cooperare al resortisantului țării terțe.

(3) Interdicția de intrare se emite ca parte a deciziei de returnare sau ca parte a deciziei prin care se dispune îndepărtarea sau separat, în scris. Interdicția de intrare este notificată resortisantului țării terțe într-o limbă pe care acesta o înțelege sau despre care se poate presupune în mod rezonabil că o înțelege. În acest scop, autoritățile competente pot utiliza, după caz, șabloane de traducere standardizate sau instrumente de traducere asistată de calculator sau generată automat.

(4) Autoritățile competente pot impune o interdicție de intrare fără a emite o decizie de returnare unui resortisant al unei țări terțe care se află în situație de ședere ilegală pe teritoriul statelor membre și a cărui ședere ilegală este depistată în legătură cu verificări la frontieră efectuate la ieșire în conformitate cu articolul 8 din Regulamentul (UE) 2016/399 sau, în cazul statelor membre care nu au obligații în temeiul regulamentului respectiv, cu verificări echivalente efectuate în conformitate cu dreptul intern. În aceste cazuri, interdicția de intrare poate fi impusă și notificată după ce resortisantul țării terțe a părăsit teritoriul statelor membre evitând, pe cât posibil, amânarea plecării resortisantului țării terțe în cauză.

(5) În cazul în care un resortisant al unei țări terțe aflat în situație de ședere ilegală părăsește teritoriul statelor membre înainte de emiterea unei decizii de returnare, autoritățile competente pot impune o interdicție de intrare fără a emite o decizie de returnare.

(6) În cazul în care motivele pentru emiterea unei interdicții de intrare au apărut după emiterea unei decizii de returnare, autoritățile competente pot impune o interdicție de intrare fără a emite o nouă decizie de returnare.

(7) Autoritățile competente se pot abține să emită o interdicție de intrare în cazuri individuale din motive umanitare, dacă resortisantul țării terțe este victimă a traficului de persoane sau dacă resortisantul țării terțe cooperează în mod corespunzător cu autoritățile competente, inclusiv prin înscrierea într-un program de returnare și reintegrare.

(8) Durata unei interdicții de intrare se stabilește ținând seama, în mod adecvat, de toate circumstanțele specifice fiecărui caz și nu depășește 10 ani. Fără a aduce atingere articolului 13 alineatul (5) litera (a), se poate emite o interdicție de intrare pentru maximum 20 de ani, din motive justificate în mod corespunzător, oricând acest lucru este considerat necesar pentru a împiedica intrarea resortisantului țării terțe pe teritoriul statelor membre.

(9) Perioada interdicției de intrare începe la data la care resortisantul țării terțe a părăsit teritoriul statelor membre.

Articolul 9

Retragerea, suspendarea sau reducerea duratei unei interdicții de intrare

(1) O interdicție de intrare poate fi retrasă sau suspendată ori durata acesteia poate fi redusă de către autoritatea competentă a statului membru emitent în cazul în care resortisantul unei țări terțe demonstrează că s-a întors voluntar, fără a aduce atingere alineatelor (2) și (3).

(2) Autoritatea competentă a statului membru emitent poate, atunci când consideră necesar, să retragă sau să suspende o interdicție de intrare ori să reducă durata acesteia în cazuri individuale justificate, inclusiv din motive umanitare, ținând seama de toate circumstanțele relevante, fără a aduce atingere alineatului (3).

(3) Resortisantul țării terțe poate depune o solicitare, justificată în mod corespunzător, de retragere, suspendare sau reducere a duratei unei interdicții de intrare, cu condiția ca acesta să fi părăsit teritoriul statului membru, fără a aduce atingere alineatului (4).

(4) Un resortisant al unei țări terțe căruia i s-a emis o interdicție de intrare care depășește 10 ani în conformitate cu articolul 8 alineatul (8) sau cu articolul 13 alineatul (5) litera (a) poate, la 10 ani de la plecarea sa de pe teritoriul statelor membre, să solicite statului membru emitent să reexamineze dacă interdicția de intrare trebuie să fie retrasă, suspendată sau dacă durata acesteia trebuie să fie redusă, ținând seama în mod adecvat de toate circumstanțele relevante, inclusiv, după caz, dacă resortisantul țării terțe prezintă în continuare un risc pentru securitate în înțelesul articolului 13 și dacă interdicția de intrare rămâne necesară pentru a împiedica în continuare intrarea resortisantului țării terțe respectiv pe teritoriul statelor membre. Cererea de reexaminare trebuie să fie justificată în mod corespunzător.

(5) Statele membre pot condiționa retragerea unei interdicții de intrare de rambursarea costurilor de îndepărtare a resortisantului țării terțe.

SECȚIUNEA 3

EXECUTAREA RETURNĂRII

Articolul 10

Îndepărtarea

(1) Statele membre iau toate măsurile necesare pentru a îndepărta un resortisant al unei țări terțe care este supus unei decizii de returnare sau unei decizii prin care se dispune îndepărtarea atunci când:

(a) resortisantul țării terțe nu și-a îndeplinit obligația de a părăsi teritoriul statului membru în conformitate cu articolul 5;

(b) resortisantul țării terțe nu cooperează cu autoritățile competente;

(c) resortisantul țării terțe intră sub incidența articolului 13;

(d) resortisantul țării terțe se deplasează într-un alt stat membru fără autorizație, inclusiv în perioada stabilită în conformitate cu articolul 5;

(e) autoritățile competente consideră că îndepărtarea este necesară și proporțională, în conformitate cu dreptul intern, din alte motive decât cele enumerate la literele (a)-(d).

(2) Prezentul regulament nu împiedică statele membre să permită sau să faciliteze returnarea voluntară a unui resortisant al unei țări terțe care este supus altfel îndepărtării în temeiul alineatului (1), în special în cazul în care se consideră că un astfel de demers conduce la o returnare mai rapidă și mai eficace.

(3) Autoritățile competente pot emite o decizie prin care se dispune îndepărtarea pentru orice resortisant al unei țări terțe care este supus returnării. În cazul în care se emite o decizie prin care se dispune îndepărtarea, aceasta se emite în scris și poate fi integrată în aceeași decizie ca decizia de returnare sau poate fi un act sau o decizie administrativă sau judiciară separată ori parte a unei alte decizii administrative sau judiciare.

(4) În cazul în care o țară de returnare nu a fost încă stabilită sau în cazul în care aceasta diferă de țara de returnare stabilită anterior, autoritatea competentă stabilește una sau mai multe țări de returnare în decizia de returnare sau în decizia prin care se dispune îndepărtarea, înainte de efectuarea îndepărtării.

(5) În cazul în care se emite o decizie prin care se dispune îndepărtarea, aceasta trebuie să fie motivată în fapt și în drept. Resortisantul țării terțe este informat cu privire la căile de atac disponibile și termenele pentru introducerea acestor căi de atac. Decizia prin care se dispune îndepărtarea se notifică resortisantului țării terțe cât mai curând posibil, în conformitate cu dreptul intern al statului membru emitent.

(6) În cazul în care se emite o decizie prin care se dispune îndepărtarea, resortisantului țării terțe i se furnizează, la cerere, traducerea scrisă sau orală a principalelor elemente ale deciziei prin care se dispune îndepărtarea, inclusiv informații despre căile de atac posibile, într-o limbă pe care resortisantul țării terțe o înțelege sau despre care se poate presupune în mod rezonabil că o înțelege. În acest scop, autoritățile competente pot utiliza, după caz, șabloane de traducere standardizate sau instrumente de traducere asistată de calculator sau generată automat.

(7) În cazul în care resortisantul țării terțe indică indicii relevante că îndepărtarea ar încălca principiul nereturnării, sau în cazul în care autoritățile din statul membru iau cunoștință de astfel de indicii relevante, autoritățile competente îndrumă resortisantul țării terțe către procedura adecvată, inclusiv, după caz, procedura de azil în conformitate cu Regulamentul (UE) 2024/1348 sau, în cazul statelor membre care nu au obligații în temeiul regulamentului respectiv, în conformitate cu dispoziții echivalente în cazul în care au introdus astfel de dispoziții în dreptul intern, sau evaluează în conformitate cu dreptul intern dacă îndepărtarea respectă principiul nereturnării. Resortisantul țării terțe în cauză prezintă cât mai curând posibil orice informații relevante referitoare la situația sa personală cu scopul de a-și motiva afirmația că îndepărtarea ar încălca principiul nereturnării. Autoritățile competente se pot baza sau pot lua în considerare orice evaluare anterioară a riscului de încălcare a principiului nereturnării în privința respectivului resortisant al țării terțe. Orice evaluare ulterioară a riscului de încălcare a principiului nereturnării se efectuează numai în cazul în care au fost dovedite informații relevante.

(8) Statele membre pot decide ca principiul nereturnării să poată fi evaluat de o altă autoritate decât autoritatea competentă care emite sau care execută decizia de returnare.

(9) Măsurile coercitive luate pentru a asigura îndepărtarea trebuie să fie necesare și proporționale și, în orice caz, să nu depășească limitele rezonabile. Acestea măsuri se aplică în conformitate cu dreptul intern care respectă drepturile fundamentale și cu respectarea demnității și a integrității fizice a resortisantului țării terțe vizat.

(10) În executarea îndepărtărilor pe calea aerului, statele membre țin cont de orientările comune privind măsurile de securitate care se impun în cazul operațiunilor comune de îndepărtare pe calea aerului, prevăzute în anexa la Decizia 2004/573/CE a Consiliului ([28]).

Articolul 11

Condiții pentru amânarea îndepărtării

(1) Îndepărtarea în temeiul articolului 10 se amână în următoarele situații:

(a) în cazul în care aceasta ar încălca principiul nereturnării; sau

(b) atunci când și atât timp cât este în vigoare suspendarea deciziei de returnare în conformitate cu articolul 28.

(2) Îndepărtarea în temeiul articolului 10 poate fi amânată, ținând seama de circumstanțele specifice fiecărui caz. Dacă există un risc de sustragere, se pot aplica măsuri suplimentare în temeiul alineatului (7) de la prezentul articol.

(3) În cazul în care resortisantul țării terțe solicită amânarea îndepărtării, cererea trebuie motivată în mod corespunzător.

([28]) Decizia 2004/573/CE a Consiliului din 29 aprilie 2004 privind organizarea de zboruri comune pentru expulzarea de pe teritoriul a două sau mai multe state membre a resortisanților țărilor terțe care fac obiectul măsurilor individuale de expulzare (JO L 261, 6.8.2004, p. 28, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2004/573/oj).

(4) Statele membre furnizează resortisantului țării terțe în cauză o confirmare scrisă a amânării, în conformitate cu alineatul (1) sau (2) și a drepturilor acestuia pe durata amânării. O traducere a confirmării poate fi comunicată oral resortisantului țării terțe într-o limbă pe care o înțelege sau se presupune în mod rezonabil că o înțelege, inclusiv cu ajutorul serviciilor de interpretariat.

(5) Amânarea îndepărtării se revizuiește în cazul unei modificări a circumstanțelor relevante.

(6) În ceea ce privește situația resortisantului țării terțe, inclusiv respectarea de către resortisantul țării terțe a obligațiilor prevăzute în prezentul regulament, pe durata amânării îndepărtării, se iau în considerare următoarele:

(a) nevoile de bază;

(b) unitatea familiei cu membrii familiei prezenți pe teritoriul statului membru;

(c) îngrijirea medicală de urgență și tratamentul de bază al bolilor;

(d) accesul minorilor la sistemul de învățământ de bază în funcție de durata ședерii acestora;

(e) nevoile speciale ale persoanelor vulnerabile.

(7) În cazul în care îndepărtarea este amânată, măsurile prevăzute la articolele 18, 23 și 29 pot fi aplicate atunci când sunt îndeplinite condițiile.

Articolul 12

Monitorizarea îndepărtării

Statele membre prevăd un sistem independent de supraveghere a îndepărtării. Statele membre se pot baza pe mecanismele de monitorizare existente, cum ar fi structurile și expertiza instituite în temeiul Regulamentului (UE) 2024/1356, după caz, în sensul prezentului articol.

Articolul 13

Returnarea resortisanților țărilor terțe care prezintă riscuri pentru securitate

(1) Prezentul articol se aplică resortisanților țărilor terțe în cazul în care:

(a) aceștia reprezintă o amenințare la adresa ordinii publice, a siguranței publice sau a securității naționale, inclusiv în cazul în care sunt vizați de o semnalare în temeiul articolului 24 alineatul (1) litera (a) din Regulamentul (UE) 2018/1861 al Parlamentului European și al Consiliului ([29]);

(b) există indicii rezonabile să se considere că au comis o infracțiune gravă, astfel cum se menționează la articolul 2 alineatul (2) din Decizia-cadru 2002/584/JAI a Consiliului ([30]), sau au comis o infracțiune pasibilă de o pedeapsă privativă de libertate de cel puțin doi ani în temeiul dreptului intern sau mai multe infracțiuni pasibile de o pedeapsă privativă de libertate de cel puțin un an în temeiul dreptului intern;

([29]) Regulamentul (UE) 2018/1861 al Parlamentului European și al Consiliului din 28 noiembrie 2018 privind instituirea, funcționarea și utilizarea Sistemului de informații Schengen (SIS) în domeniul verificărilor la frontiere, de modificare a Convenției de punere în aplicare a Acordului Schengen și de modificare și abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1987/2006 (JO L 312, 7.12.2018, p. 14, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1861/oj).

([30]) Decizia-cadru 2002/584/JAI a Consiliului din 13 iunie 2002 privind mandatul european de arestare și procedurile de predare între statele membre – Declarații făcute de anumite state membre cu privire la adoptarea deciziei-cadru (JO L 190, 18.7.2002, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_framw/2002/584/oj).

(c) există indicii rezonabile că sunt implicați în oricare dintre infracțiunile menționate în Directiva (UE) 2017/541 a Parlamentului European și a Consiliului ([31]);

(d) există indicii rezonabile cu privire la intenția acestora de a comite o infracțiune menționată la literele (b) și (c) de la prezentul alineat pe teritoriul unui stat membru;

(e) există indicii rezonabile că aceștia reprezintă orice altă amenințare pentru securitate, astfel cum este identificată în dreptul intern.

(2) Alineatul (1) literele (b), (c) și (d) se aplică, de asemenea, resortisanților țărilor terțe atunci când există indicii rezonabile că aceștia au instigat sau au participat în alt mod la săvârșirea infracțiunilor sau a actelor prevăzute la literele respective.

(3) Resortisanții țărilor terțe care intră sub incidența prezentului articol sunt supuși îndepărtării în conformitate cu articolul 10.

(4) Statele membre iau măsurile necesare pentru a se asigura că deciziile de returnare privind resortisanții țărilor terțe care intră sub incidența prezentului articol sunt tratate și aplicate cu prioritate.

(5) Prin derogare de la dispozițiile relevante ale prezentului regulament, resortisanții țărilor terțe care intră sub incidența prezentului articol:

(a) pot fi supuși unei interdicții de intrare emise în conformitate cu articolul 8 care depășește durata maximă prevăzută la articolul 8 alineatul (8) sau unei interdicții de intrare pe durată nedeterminată, în cazul în care aceasta este justificată și proporțională cu riscul pentru securitate pe care îl prezintă resortisantul țării terțe; în acest caz, se aplică articolul 9 alineatul (4);

(b) pot fi luați în custodie publică în conformitate cu articolul 29 alineatul (3) litera (c);

(c) pot fi luați în custodie publică în penitenciare și, în măsura posibilului, ținuți separat de deținuții de drept comun;

(d) pot fi supuși luării în custodie publică pentru perioade suplimentare care depășesc durata maximă menționată la articolul 30 alineatul (3), care sunt stabilite de o instanță ținând seama de circumstanțele fiecărui caz în parte și care fac obiectul unei revizuiri de către o instanță cel puțin o dată la trei luni.

(6) În cazul în care amenințarea la adresa ordinii publice, la adresa siguranței publice sau a securității naționale pe care o prezintă resortisanții țărilor terțe menționați la alineatul (1) litera (a) nu poate fi abordată în mod eficace în temeiul prezentului articol, statele membre pot prevedea alte măsuri în temeiul dreptului intern. La luarea deciziei relevante, statele membre se asigură că măsura este necesară și proporțională în raport cu gravitatea amenințării respective sau cu pericolul pe care persoana în cauză îl prezintă.

(7) Statele membre se pot baza pe o evaluare de siguranță aprofundată existentă a tuturor circumstanțelor relevante, efectuată de autoritățile competente în etapele anterioare, inclusiv în contextul procedurilor de azil, de acordare a vizelor și de control la frontiere, inclusiv de screening.

([31]) Directiva (UE) 2017/541 a Parlamentului European și a Consiliului din 15 martie 2017 privind combaterea terorismului și de înlocuire a Deciziei-cadru 2002/475/JAI a Consiliului și de modificare a Deciziei 2005/671/JAI a Consiliului (JO L 88, 31.3.2017, p. 6, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2017/541/oj).

Articolul 14

Returnarea într-o țară terță cu care există un acord sau o înțelegere

(1) Returnarea resortisanților țărilor terțe aflați în situație de ședere ilegală într-o țară de returnare menționată la articolul 3 punctul 3 litera (g) necesită încheierea unui acord sau a unei înțelegeri cu țara terță respectivă. Un astfel de acord sau o astfel de înțelegere poate fi încheiat(ă) doar cu o țară terță în care sunt respectate standardele și principiile internaționale privind drepturile omului în conformitate cu dreptul internațional, inclusiv principiul nereturnării.

(2) Un acord sau o înțelegere încheiate în temeiul alineatului (1) prevede următoarele:

(a) procedurile aplicabile returnării resortisanților țărilor terțe aflați în situație de ședere ilegală din statele membre către țara de returnare menționată la articolul 3 punctul 3 litera (g);

(b) condițiile de ședere a resortisantului țării terțe în țara de returnare menționată la articolul 3 punctul 3 litera (g), inclusiv obligațiile și responsabilitățile părților la acordul sau la înțelegerea respectivă;

(c) obligațiile țării terțe, astfel cum sunt menționate la alineatul (1) a doua teză;

(d) consecințele încălcării acordului sau a înțelegerii respective sau ale unei schimbări semnificative care are un impact negativ asupra situației din țara de returnare menționată la articolul 3 punctul 3 litera (g).

(3) În cazul în care un acord sau o înțelegere încheiată în temeiul alineatului (1) de la prezentul articol prevede returnarea ulterioară într-o țară de returnare astfel cum este menționată la articolul 3 punctul 3 literele (a)-(d), acordul sau înțelegerea respectivă prevede, în plus față de alineatul (2) de la prezentul articol, următoarele:

(a) consecințele în cazul în care returnarea ulterioară nu este posibilă;

(b) obligațiile și responsabilitățile respective ale părților la acordul sau la înțelegerea respectivă;

(c) consecințele unei schimbări semnificative care are un impact negativ asupra situației din țara de returnare menționată la articolul 3 punctul 3 litera (g);

(d) un organism sau un mecanism independent care să monitorizeze aplicarea efectivă a acordului sau a înțelegerii.

Un acord sau o înțelegere în temeiul primului paragraf de la prezentul alineat poate include condițiile pentru luarea în custodie publică în țara de returnare menționată la articolul 3 punctul 3 litera (g).

(4) Statele membre informează, la momentul oportun, statele membre relevante cu privire la negocierile privind un acord sau o înțelegere, astfel cum sunt menționate la alineatul (1), cu o țară terță care are o frontieră comună cu statele membre respective. Statele membre informează Comisia și celelalte state membre cu privire la orice acorduri sau înțelegeri bilaterale sau multilaterale încheiate în conformitate cu alineatul (1) înainte de intrarea lor în vigoare sau, în cazul în care un acord sau o înțelegere urmează să se aplice cu titlu provizoriu, înainte de începerea aplicării sale cu titlu provizoriu. Comisia și celelalte state membre sunt, de asemenea, informate cu privire la orice modificare ulterioară sau denunțare a unor astfel de acorduri sau înțelegeri.

(5) Minorii neînsoțiți nu se returnează într-o țară de returnare menționată la articolul 3 punctul (3) litera (g) în temeiul unui acord sau al unei înțelegeri menționate la alineatul (1) din prezentul articol.

SECȚIUNEA 4

RETURNAREA MINORILOR

Articolul 15

Interesul superior al copilului

Atunci când se aplică prezentul regulament, considerentul primordial este interesul superior al copilului.

Articolul 16

Evaluarea vârstei minorilor

(1) În cazul în care, ca urmare a declarațiilor resortisantului țării terțe, a dovezilor documentare disponibile sau a altor elemente pertinente, există îndoieli cu privire la faptul că resortisantul respectiv este minor, autoritatea competentă poate efectua o evaluare a vârstei în conformitate cu dreptul Uniunii sau cu dreptul intern. În scopul unei astfel de evaluări a vârstei, autoritatea competentă poate lua în considerare procedura stabilită în articolul 25 din Regulamentul (UE) 2024/1348.

(2) Autoritatea competentă se poate baza pe o evaluare a vârstei efectuată în etapele anterioare ale procedurii de returnare sau în cadrul altor proceduri relevante.

(3) Un stat membru poate recunoaște rezultatele unei evaluări a vârstei efectuate de un alt stat membru în cazul în care respectiva evaluare a vârstei a fost efectuată în conformitate cu dreptul Uniunii.

(4) Refuzul de a se supune unei evaluări a vârstei, inclusiv controlului medical, nu împiedică autoritatea competentă să continue procedura de returnare. Un astfel de refuz poate fi considerat doar o prezumție relativă că resortisantul țării terțe nu este minor.

Articolul 17

Returnarea minorilor neînsoțiți

(1) Organismele corespunzătoare, altele decât autoritățile care efectuează returnarea, trebuie să furnizeze asistență în concordanță cu interesul superior al copilului.

(2) Un reprezentant sau o persoană care este desemnată pentru a proteja interesul superior al copilului este numită să reprezinte, să asiste și să acționeze, după caz, în numele minorului neînsoțit în cadrul procesului de returnare. Se asigură faptul că reprezentantul desemnat este format în mod corespunzător în ceea ce privește comunicarea adaptată copiilor și vârstei și că poate comunica, inclusiv prin intermediul serviciilor de interpretariat, într-o limbă pe care minorul o înțelege sau despre care se poate presupune în mod rezonabil că o înțelege. Persoana respectivă poate fi persoana desemnată să acționeze în calitate de reprezentant în temeiul Directivei (UE) 2024/1346 a Parlamentului European și a Consiliului ([32]), în cazul în care persoana respectivă a fost desemnată în conformitate cu articolul 27 din respectiva directivă.

(3) Minorul neînsoțit este audiat fie direct, fie prin intermediul reprezentantului sau al persoanei menționate la alineatul (2), inclusiv în contextul determinării interesului superior al copilului. Cel târziu înaintea îndepărtării unui minor neînsoțit de pe teritoriul unui stat membru, autoritățile statului membru respectiv se asigură că acesta este returnat unui membru al familiei sale, unui tutore desemnat sau unor centre de primire corespunzătoare în țara de returnare.

([32]) Directiva (UE) 2024/1346 a Parlamentului European și a Consiliului din 14 mai 2024 de stabilire a standardelor pentru primirea solicitanților de protecție internațională (JO L, 2024/1346, 22.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1346/oj).

CAPITOLUL III

OBLIGAȚIILE RESORTISANTULUI ȚĂRII TERȚE

Articolul 18

Obligația de a coopera

(1) Resortisanții țărilor terțe respectă obligația de a părăsi teritoriul statelor membre și au obligația de a coopera cu autoritățile competente ale statelor membre în toate etapele procedurii de returnare.

(2) Resortisanții țărilor terțe furnizează autorităților competente, fără întârzieri nejustificate, informații cu privire la orice modificări ale situației lor individuale care este relevantă în sensul prezentului regulament.

(3) Fără a aduce atingere obligației de a părăsi teritoriul statelor membre, resortisanții țărilor terțe au obligația:

(a) să rămână la dispoziția autorităților competente de pe teritoriul statului membru competent pentru procedura de returnare care li se aplică, să nu se sustragă, inclusiv în alt stat membru, și să se prezinte pentru plecarea transportului de returnare, astfel cum a fost stabilit de autoritatea competentă;

(b) să nu împiedice fizic sau verbal returnarea;

(c) să furnizeze fără întârzieri nejustificate toate informațiile, toate documentele și toată documentația, atât în format fizic, cât și digital, pe care le dețin, inclusiv copiile și înregistrările electronice ale acestora, relevante pentru stabilirea sau verificarea identității ori a cetățeniei sau care sunt relevante în alt mod în cadrul procedurii de returnare sau despre care se poate presupune în mod rezonabil că sunt în măsură să le obțină, în special prin prezentarea către autoritățile competente a unui document de identitate sau de călătorie sau prin cooperarea în vederea obținerii unui astfel de document;

(d) să nu distrugă, să nu ascundă și să nu elimine în alt mod informații, documente, și documentația menționate la litera (c), să nu utilizeze pseudonime cu intenție frauduloasă, să nu furnizeze alte informații false în formă orală sau scrisă și să nu inducă în eroare autoritățile sau să nu se opună în alt mod în mod fraudulos procedurii de returnare;

(e) să furnizeze o explicație în cazul în care nu dețin un document de identitate sau de călătorie;

(f) să furnizeze informații cu privire la țările terțe tranzitate, rutele de călătorie utilizate sau alte țări terțe cu care ar putea avea alte legături care ar putea facilita returnarea;

(g) să furnizeze date biometrice, astfel cum sunt definite în dreptul Uniunii și în dreptul intern, inclusiv la articolul 2 alineatul (1) litera (s) din Regulamentul (UE) 2024/1358 al Parlamentului European și al Consiliului ([33]);

(h) să respecte cerințele de călătorie ale transportatorilor și cerințele de intrare ale autorităților din țări terțe, inclusiv cerințele ce țin de sănătate, atunci când aceste cerințe sunt impuse în mod general călătorilor internaționali;

([33]) Regulamentul (UE) 2024/1358 al Parlamentului European și al Consiliului din 14 mai 2024 privind instituirea sistemului „Eurodac" pentru compararea datelor biometrice în scopul aplicării eficace a Regulamentelor (UE) 2024/1351 și (UE) 2024/1350 ale Parlamentului European și ale Consiliului și a Directivei 2001/55/CE a Consiliului și al identificării resortisanților din țări terțe și a apatrizilor în situație de ședere ilegală și privind cererile de comparare cu datele Eurodac prezentate de autoritățile de aplicare a legii din statele membre și de Europol cu scopul de a asigura respectarea legii, de modificare a Regulamentelor (UE) 2018/1240 și (UE) 2019/818 ale Parlamentului European și ale Consiliului și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 603/2013 al Parlamentului European și al Consiliului (JO L, 2024/1358, 22.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1358/oj).

(i) să furnizeze, atunci când autoritățile competente solicită acest lucru, date precise de contact, inclusiv locul de reședință actual, adresa, numărul de telefon la care pot fi contactați și, dacă este disponibilă, o adresă de e-mail;

(j) să furnizeze, fără întârzieri nejustificate, informații cu privire la orice modificare a datelor de contact menționate la litera (i);

(k) să respecte orice măsură impusă în temeiul articolului 20 alineatul (1) și al articolului 23 alineatul (1) pe tot parcursul procedurii de returnare;

(l) să furnizeze toate informațiile și declarațiile necesare în contextul cererilor depuse la autoritățile competente din țările terțe relevante în scopul obținerii documentelor de călătorie și să coopereze în măsura necesară cu aceste autorități ale țărilor terțe, după cum este necesar;

(m) să se prezinte personal sau prin videoconferință, conform cerințelor autorităților competente, la autoritățile naționale competente sau la autoritățile competente din țara terță la locul indicat de aceste autorități, în scopul obținerii documentelor de călătorie și al stabilirii identității sau a cetățeniei lor;

(n) atunci când autoritățile competente solicită acest lucru, să participe la activități de consiliere în materie de returnare și reintegrare;

(o) să respecte alte măsuri suplimentare relevante în materie de returnare prevăzute de dreptul intern.

Obligațiile impuse resortisantului țării terțe în temeiul prezentului articol nu aduc atingere obligațiilor și măsurilor prevăzute de dreptul intern care nu au legătură cu returnarea.

(4) Informațiile, documentele și documentația sau, atunci când acestea nu sunt disponibile, copiile și înregistrările electronice ale acestora, menționate la alineatul (3) litera (c), includ în special declarații ale resortisanților țărilor terțe și orice documentație pe care o dețin cu privire la:

(a) numele, data și locul nașterii, sexul și cetățenia sau cetățeniile sau faptul că aceștia sunt apatrizi;

(b) membrii familiilor acestora și alte date cu caracter personal ale resortisanților țărilor terțe, dacă sunt relevante pentru desfășurarea procedurii de returnare sau pentru stabilirea țării de returnare;

(c) tipul, numărul, perioada de valabilitate și țara emitentă ale oricărui document de identitate sau de călătorie al resortisanților țărilor terțe și ale altor documente furnizate de aceștia pe care autoritatea competentă le consideră relevante în scopul identificării lor, al desfășurării procedurii de returnare și al stabilirii țării de returnare;

(d) orice permis de ședere sau orice altă autorizație care conferă resortisanților țărilor terțe un drept de ședere, eliberată de un alt stat membru sau de o țară terță;

(e) orice decizie de returnare, decizie prin care se dispune îndepărtarea sau interdicție de intrare emisă de un alt stat membru;

(f) țara sau țările și locul sau locurile de reședință anterioare, rutele de călătorie, țările tranzitate și documentele de călătorie.

(5) În cazul în care autoritățile competente decid să păstreze orice document necesar în scopul returnării, astfel cum se menționează la alineatul (3) litera (c), acestea se asigură că resortisantul țării terțe primește fără întârzieri nejustificate fotocopii sau altă dovadă adecvată a reținerii documentelor. În cazul returnării voluntare, autoritățile competente îi înapoiază aceste documente resortisantului țării terțe fie în momentul plecării, fie la sosirea în țara terță.

(6) Resortisantul țării terțe trebuie să poată fi contactat prin mijloacele de comunicare definite în dreptul intern. Statele membre stabilesc în dreptul intern metoda de comunicare și momentul în care comunicarea este considerată primită de resortisantul țării terțe și notificată acestuia sau utilizează sistemele digitale dezvoltate și/sau sprijinite de statele membre sau de Uniune în scopul unei astfel de comunicări.

Articolul 19

Riscul de sustragere

(1) În absența unor dovezi contrare, există un risc de sustragere într-un caz individual atunci când este îndeplinit unul sau mai multe dintre următoarele criterii:

(a) resortisantul țării terțe a intrat sau s-a deplasat fără autorizație pe teritoriul unui stat membru, inclusiv în urma unui tranzit printr-o țară terță, sau încearcă să facă acest lucru;

(b) resortisantul țării terțe este supus unei decizii de returnare emise de un alt stat membru decât cel pe teritoriul căruia se află în prezent în situație de ședere ilegală, inclusiv astfel cum s-a depistat prin semnalările introduse în Sistemul de informații Schengen în temeiul Regulamentului (UE) 2018/1860;

(c) resortisantul țării terțe nu respectă una sau mai multe dintre măsurile impuse în conformitate cu articolul 20 alineatul (1) și cu articolul 22 sau își exprimă ori își demonstrează intenția de a face acest lucru;

(d) resortisantul țării terțe a reintrat pe teritoriul statelor membre, încălcând astfel o interdicție de intrare valabilă.

(2) În cazurile care nu intră sub incidența alineatului (1), riscul de sustragere se stabilește pe baza unei evaluări de ansamblu a circumstanțelor fiecărui caz în parte. Evaluarea ia în considerare unul sau mai multe dintre următoarele criterii privind resortisantul țării terțe în cauză aflat în situație de ședere ilegală:

(a) lipsa reședinței, a unui domiciliu stabil sau a unei adrese fiabile;

(b) nerespectarea obligației de a părăsi teritoriul statelor membre în termenul pentru plecare stabilit în conformitate cu articolul 5 alineatul (2) litera (a);

(c) atunci când plecarea este iminentă, există motive să se creadă că resortisantul țării terțe intenționează să încalce obligația de a coopera prevăzută la articolul 18 alineatul (3) litera (a);

(d) utilizarea unor documente de identitate sau de călătorie, a unor permise de ședere sau vize ori a unor documente care justifică condițiile de intrare false sau falsificate, distrugerea sau eliminarea în alt mod a unor astfel de documente, utilizarea de pseudonime cu intenții frauduloase, furnizarea de alte informații false sub formă verbală sau scrisă sau împotrivirea frauduloasă în alt mod la procedura de returnare sau de readmisie;

(e) neparticiparea la consilierea în materie de returnare și reintegrare, atunci când autoritățile competente solicită participarea;

(f) lipsa de ancorare socială, în special absența legăturilor de familie, și mijloace de subzistență insuficiente;

(g) nerespectarea obligațiilor prevăzute la articolul 18 alineatul (3) literele (a)-(d), (f), (h), (k), (l) și (m), inclusiv lipsa de cooperare în ceea ce privește obținerea documentelor de călătorie;

(h) alte criterii decât cele stabilite la literele (a)-(g), în cazul în care sunt prevăzute în dreptul intern.

CAPITOLUL IV

MĂSURI DE PROMOVARE A RETURNĂRII ȘI ALTERNATIVE LA MĂSURA LUĂRII ÎN CUSTODIE PUBLICĂ

Articolul 20

Disponibilitatea pentru procesul de returnare

(1) Pentru a pregăti și a asigura o returnare efectivă sau pentru a încuraja și mai mult respectarea obligațiilor de a părăsi teritoriul și de a coopera, statele membre pot impune resortisantului unei țări terțe una sau mai multe dintre următoarele măsuri:

(a) obligația de a rămâne într-o zonă geografică de pe teritoriul statului membru în care acesta se poate deplasa liber;

(b) obligația de a locui la o adresă specifică sau într-un loc desemnat de autoritățile competente;

(c) obligația de a se prezenta în fața autorităților competente la anumite date precizate, personal sau prin alte mijloace prevăzute în dreptul intern;

(d) alte măsuri decât cele menționate la literele (a)-(c), în cazul în care sunt prevăzute în dreptul intern.

(2) Orice măsură menționată la alineatul (1) se aplică numai în măsura în care este compatibilă cu nevoile speciale ale persoanelor vulnerabile și cu interesul superior al copilului.

(3) Măsurile menționate la alineatul (1) pot fi impuse și resortisanților țărilor terțe care nu pot fi îndepărtați din cauza lipsei lor de cooperare cu autoritățile competente.

(4) La cerere, autoritățile competente pot acorda resortisantului țării terțe permisiunea de a nu respecta temporar o măsură menționată la alineatul (1).

(5) Resortisantul țării terțe este informat dacă i se acordă sau nu permisiunea în conformitate cu alineatul (4).

(6) Resortisantul țării terțe nu trebuie să ceară permisiunea, în temeiul alineatului (4), pentru a participa la întâlnirile programate cu autoritățile și instanțele, în cazul în care altfel ar încălca obligațiile prevăzute la alineatul (1) și în cazul în care prezența sa este necesară. Resortisantul țării terțe informează în prealabil autoritățile competente cu privire la întâlnirile respective.

(7) Deciziile luate în conformitate cu alineatul (1) literele (b) și (c) se iau în scris, sunt proporționale și țin seama de circumstanțele specifice ale resortisantului țării terțe în cauză.

(8) Resortisantul țării terțe este informat cu privire la orice decizie de aplicare a măsurilor menționate la alineatul (1) de la prezentul articol și cu privire la consecințele nerespectării deciziei respective, care includ luarea în custodie publică în temeiul articolului 29.

Articolul 21

Măsuri de investigare

(1) Fără a aduce atingere măsurilor de investigare din alte motive care nu au legătură cu returnarea în conformitate cu dreptul intern, autoritățile competente ale statelor membre pot, dacă este necesar, proporțional și justificat în mod corespunzător în scopul pregătirii sau al asigurării unei returnări efective:

(a) să percheziționeze resortisantul țării terțe și, sub rezerva unei hotărâri judecătorești prealabile sau, în conformitate cu dreptul intern relevant, a unei decizii administrative, dacă acest lucru este necesar, proporțional și justificat în mod corespunzător de urgența unei astfel de percheziții, locul său de reședință sau alte spații relevante;

(b) să ia măsuri administrative în scopul asigurării respectării obligației de a furniza date biometrice, astfel cum este prevăzut în dreptul intern, inclusiv amprente digitale, care ar putea include posibilitatea de a folosi mijloace de constrângere în ultimă instanță dacă un resortisant al unei țări terțe nu furnizează datele biometrice, astfel cum se prevede la articolul 18 alineatul (3) litera (g);

(c) să percheziționeze și să confișteobiecte personale, dispozitive electronice și alte obiecte relevante;

(d) să impună alte măsuri de investigare, dacă acestea sunt prevăzute în dreptul intern.

(2) Orice măsură de investigare în temeiul alineatului (1) literele (a), (b) și (c) poate fi pusă în aplicare fără consimțământul resortisantului țării terțe în cauză.

(3) Orice măsură de investigare impusă în conformitate cu alineatul (1) literele (a), (b) și (c) respectă drepturile fundamentale și face obiectul garanțiilor și căilor de atac prevăzute în dreptul Uniunii și în dreptul intern.

Articolul 22

Consecințe în caz de nerespectare a obligației de a coopera

În cazul nerespectării obligației de a coopera prevăzute la articolul 18 alineatul (1) și a cerințelor prevăzute la articolul 18 alineatul (3), statele membre impun resortisantului țării terțe în cauză una sau mai multe dintre măsurile prevăzute la articolul 20 alineatul (1) și pot impune una sau mai multe dintre următoarele măsuri, care sunt efective și proporționale:

(a) refuzarea sau reducerea anumitor beneficii și indemnizații, atunci când sunt prevăzute în dreptul intern, cu excepția cazului în care acest lucru ar împiedica resortisanții statelor terțe să își satisfacă nevoile de bază;

(b) refuzarea sau reducerea stimulentelor acordate pentru promovarea returnării voluntare, inclusiv refuzarea sau reducerea asistenței din programele de returnare și reintegrare în temeiul articolului 44 alineatul (3);

(c) refuzarea sau retragerea permisului de muncă, dacă sunt prevăzute în dreptul intern;

(d) prelungirea duratei unei interdicții de intrare până la maximul aplicabil prevăzut la articolul 8 alineatul (8);

(e) sancțiuni penale, inclusiv pedeapsa cu închisoarea, dacă sunt prevăzute în dreptul intern;

(f) sancțiuni financiare;

(g) alte măsuri sau consecințe decât cele menționate la literele (a)-(f), dacă sunt prevăzute în dreptul intern.

Articolul 23

Alternative la luarea în custodie publică

(1) Statele membre pot impune una sau mai multe dintre următoarele alternative la luarea în custodie publică, ținând seama de circumstanțele individuale ale resortisantului țării terțe în cauză, inclusiv de nivelul riscului de sustragere evaluat în conformitate cu articolul 19:

(a) depunerea unei garanții financiare adecvate;

(b) folosirea monitorizării electronice;

(c) alte măsuri decât cele prevăzute la literele (a) și (b), dacă sunt prevăzute în dreptul intern.

(2) Măsurile menționate la alineatul (1) au ca scop în primul rând să asigure returnarea efectivă și la timp a resortisantului țării terțe.

(3) Decizia de aplicare a măsurilor menționate la alineatul (1) precizează motivele relevante de fapt și de drept.

(4) Resortisanții țărilor terțe sunt informați în scris cu privire la orice decizie de a aplica măsurile menționate la alineatul (1) și la consecința nerespectării deciziei respective, inclusiv luarea în custodie publică în temeiul articolului 29.

(5) Statele membre se asigură că deciziile de a aplica măsurile menționate la alineatul (1) sunt supuse controlului unei instanțe la cererea resortisantului țării terțe în cauză sau din oficiu.

CAPITOLUL V

GARANȚII ȘI CĂI DE ATAC

SECȚIUNEA 1

GARANȚII PROCEDURALE

Articolul 24

Dreptul la informare

(1) Autoritățile competente se asigură că resortisanții țărilor terțe care sunt supuși returnării sunt informați cu privire la următoarele:

(a) scopul procedurii;

(b) obligațiile resortisanților țărilor terțe, astfel cum sunt prevăzute la articolele 18 și la articolul 20, consecințele nerespectării prevăzute la articolul 22 și la articolul 29 alineatul (3) litera (e), existența unei semnalări privind returnarea referitoare la persoana respectivă în Sistemul de informații Schengen și recunoașterea și executarea unei decizii de returnare sau unei decizii prin care se dispune îndepărtarea emise de un alt stat membru în conformitate cu articolul 7;

(c) consilierea și programele în materie de returnare și reintegrare prevăzute la articolul 44;

(d) drepturile lor procedurale, în conformitate cu prezentul regulament și cu dreptul intern, în special dreptul la asistență și reprezentare juridice prevăzut la articolul 25.

(2) Informațiile furnizate în temeiul alineatului (1) se prezintă fără întârzieri nejustificate, într-o limbă pe care resortisantul țării terțe o înțelege sau se presupune în mod rezonabil că o înțelege. Informațiile respective pot fi furnizate prin intermediul unor fișe de informații standard, fie pe suport de hârtie, fie în format electronic și, dacă este necesar, sunt completate oral, prin servicii de traducere și interpretare. În cazul minorilor neînsoțiți, informațiile se furnizează într-un mod adaptat vârstei și cu implicarea reprezentantului sau a persoanei desemnate să asiste minorul menționată la articolul 17 alineatul (2).

(3) Dacă autoritatea competentă procedează la îndepărtare pe baza unei decizii de returnare sau a unei decizii prin care se dispune îndepărtarea care a stabilit mai multe țări de returnare, resortisantul țării terțe este informat cu privire la țara de returnare în care va fi îndepărtat cu suficient timp înainte de îndepărtare.

Articolul 25

Asistență și reprezentare juridice

(1) În cazul unei căi de atac în fața unei instanțe în conformitate cu articolul 27, statele membre, la cererea resortisantului țării terțe, se asigură că i se oferă asistența și reprezentarea juridice necesare, în mod gratuit.

(2) Autoritățile competente se asigură că minorii neînsoțiți sunt reprezentați și li se oferă asistență astfel încât să poată beneficia de drepturile și să respecte obligațiile care le revin în temeiul prezentului regulament.

(3) Asistența și reprezentarea juridice gratuite se oferă de consilieri juridici sau de alte persoane calificate în mod adecvat, admise sau autorizate în temeiul dreptului intern pentru a oferi asistență resortisantului țării terțe sau a-l reprezenta, ori de organizații neguvernamentale acreditate în temeiul dreptului intern pentru a furniza resortisanților țărilor terțe servicii juridice sau reprezentare juridică.

(4) Furnizarea de asistență și reprezentare juridice gratuite în cadrul procedurii căii de atac poate fi exclusă de statele membre în cazul în care:

(a) se consideră că resortisantul țării terțe dispune de resurse suficiente pentru a-și permite asistență și reprezentare juridice pe propria cheltuială;

(b) se consideră că în ce privește calea de atac, aceasta nu are perspective concrete de succes sau este abuzivă;

(c) calea de atac sau revizuirea se încadrează, astfel cum se prevede în dreptul intern, la un al doilea nivel sau la un nivel superior al procedurii în cauză, incluzând reaudieri sau revizuiri ale căii de atac;

(d) resortisantul țării terțe este deja asistat sau reprezentat de un consilier juridic.

(5) Resortisantul țării terțe care solicită asistență și reprezentare juridice gratuite își divulgă situația financiară și informează imediat autoritățile competente cu privire la orice modificare semnificativă a situației sale financiare, cu excepția cazului în care dreptul intern prevede asistența și reprezentarea juridice gratuite, indiferent de situația financiară a persoanei.

(6) Cu excepția asistenței acordate minorilor neînsoțiți, statele membre pot:

(a) să impună limite pecuniare sau termene pentru acordarea de asistență și reprezentare juridice gratuite, cu condiția ca aceste limite să nu fie arbitrare și să nu restricționeze în mod nejustificat accesul la asistență și reprezentare juridice gratuite;

(b) să solicite rambursarea totală sau parțială a oricăror costuri suportate în cazul în care situația financiară a resortisantului țării terțe s-a îmbunătățit în cursul procedurii de returnare sau în cazul în care decizia de a oferi asistență și reprezentare juridice gratuite a fost luată pe baza unor informații false furnizate de resortisantul țării terțe;

(c) să prevadă, în ceea ce privește onorariile și alte costuri și rambursări, că resortisanții țărilor terțe beneficiază de un tratament egal, însă nu mai favorabil decât tratamentul acordat în general resortisanților proprii în chestiuni referitoare la asistența și reprezentarea juridice.

(7) Statele membre stabilesc norme procedurale specifice privind modalitățile de depunere și prelucrare a cererilor pentru acordarea de asistență și reprezentare juridice gratuite în legătură cu o cale de atac în fața unei instanțe în conformitate cu articolul 27 sau aplică normele existente privind cererile similare din dreptul intern, cu condiția ca aceste norme să nu facă excesiv de dificil ori imposibil accesul la asistența și reprezentarea juridice gratuite.

(8) În cazul în care decizia de a nu acorda asistență și reprezentare juridice gratuite este luată de către o autoritate care nu este o instanță, pe motiv că se consideră că în ce privește calea de atac, aceasta nu are perspective concrete de succes sau este abuzivă, resortisantul țării terțe are dreptul la o cale de atac efectivă în fața unei instanțe împotriva acestei decizii.

(9) Statele membre pot să prevadă acordarea de asistență și reprezentare juridice gratuite în cadrul procedurii administrative în conformitate cu dreptul intern.

SECȚIUNEA 2

CĂI DE ATAC

Articolul 26

Dreptul la o cale de atac efectivă

(1) Resortisantului țării terțe în cauză i se acordă posibilitatea unei căi de atac efective pentru a contesta deciziile menționate la articolul 5 alineatul (1), la articolul 8 și la articolul 10 alineatul (3) în fața instanței competente în temeiul dreptului intern.

(2) Calea de atac efectivă prevede o examinare deplină atât a elementelor de fapt, cât și a elementelor de drept.

(3) În cazul în care materialul cuprins în dosarul adus în atenția instanței competente pentru calea de atac împotriva deciziei de returnare sau a deciziei prin care se dispune îndepărtarea, astfel cum a fost completat sau clarificat în urma procedurii contradictorii, arată că pentru resortisantul țării terțe în cauză există riscul de încălcare a principiului nereturnării, se verifică respectarea cerințelor care decurg din principiul nereturnării.

(4) Anularea sau revocarea unui element neesențial al unei decizii de returnare nu conduce la anularea sau revocarea restului deciziei în cauză.

Articolul 27

Calea de atac în fața unei instanțe competente

(1) În scopul aplicării prezentului regulament, statele membre stabilesc în dreptul lor intern termenul pentru introducerea unei căi de atac împotriva deciziilor menționate la articolul 5 alineatul (1), la articolul 8 și la articolul 10 alineatul (3) în fața unei instanțe de prim grad de jurisdicție, care nu trebuie să depășească 14 zile.

Prin derogare de la primul paragraf, statele membre care până la 16 octombrie 2026 prevăd în dreptul lor intern termene pentru introducerea unei căi de atac care sunt de 30 de zile sau mai mult de 30 de zile, le pot menține sau pot stabili în dreptul intern un termen pentru introducerea căii de atac care să nu depășească 30 de zile.

(2) Termenele menționate la alineatul (1) încep să curgă de la data la care oricare dintre deciziile menționate la articolul 5 alineatul (1), la articolul 8 și la articolul 10 alineatul (3) este notificată resortisantului țării terțe sau când se consideră că a fost notificată în temeiul dreptului intern.

(3) În cazul în care o decizie de returnare se bazează pe o decizie de refuz sau de încetare a șederii legale sau este emisă în cadrul aceluiași act ca și o decizie de refuz sau de încetare a șederii legale, termenele pentru introducerea unei căi de atac împotriva deciziei de returnare pot fi cele prevăzute în dreptul intern pentru introducerea unei căi de atac împotriva unei decizii de încetare sau de refuz al șederii legale.

(4) Atunci când o interdicție de intrare sau o decizie prin care se dispune îndepărtarea este emisă împreună cu o decizie de returnare în temeiul articolului 5 alineatul (12), aceasta este atacată împreună cu decizia de returnare respectivă, în fața aceleiași instanțe și în cadrul aceluiași proceduri și în aceleași termene. Atunci când o interdicție de intrare sau o decizie prin care se dispune îndepărtarea este emisă separat de decizia de returnare sau este singura decizie care este atacată, aceasta poate face obiectul unei căi de atac separate.

Articolul 28

Efectul suspensiv

(1) Deși prezentul regulament nu prevede un efect suspensiv automat al unei căi de atac, statele membre se asigură, cu respectarea deplină a articolului 47 din Cartă, că îndepărtarea poate fi suspendată de instanța competentă de prim grad de jurisdicție înainte de executarea deciziilor emise în temeiul articolului 5 și al articolului 10 alineatul (3). Îndepărtarea poate fi suspendată la cererea resortisantului țării terțe în cauză pe perioada prevăzută pentru introducerea căii de atac în temeiul articolului 27 sau, în cazul în care s-a introdus o cale de atac, pe perioada soluționării căii de atac respective, cu excepția cazului în care dreptul intern prevede, de asemenea, că executarea unei astfel de decizii poate fi suspendată din oficiu. Prezentul alineat nu aduce atingere dispozițiilor de drept intern care prevăd un efect suspensiv automat al căilor de atac în fața unei instanțe de prim grad de jurisdicție.

(2) La evaluarea cererii în temeiul alineatului (1), instanța se poate baza pe materialul din dosar care i-a fost adus la cunoștință, inclusiv pe orice evaluare a circumstanțelor relevante efectuată în etapele anterioare ale procedurii de returnare și, după caz, ale procedurii de azil.

(3) În cazul în care se introduce o nouă cale de atac împotriva unei hotărâri pronunțate în urma unei prime căi de atac sau a unei căi de atac ulterioare, îndepărtarea nu se suspendă, cu excepția cazului în care dreptul intern prevede un efect suspensiv al acestor căi de atac sau în care resortisantul țării terțe solicită suspendarea, iar o instanță competentă decide să o acorde, ținând seama în mod corespunzător de circumstanțele specifice ale cazului individual.

CAPITOLUL VI

LUAREA ÎN CUSTODIE PUBLICĂ

Articolul 29

Motive de luare în custodie publică

(1) Statele membre pot lua în custodie publică un resortisant al unei țări terțe în temeiul prezentului regulament pe baza unei evaluări individuale a fiecărui caz și numai în măsura în care luarea în custodie publică este proporțională.

(2) Statele membre pot ține în custodie publică un resortisant al unei țări terțe numai în scopul returnării, inclusiv în scopul pregătirii returnării, al readmisiei sau al efectuării îndepărtării.

(3) Măsura de luare în custodie publică a unui resortisant al unei țări terțe se poate dispune numai în baza unuia sau mai multora dintre următoarele motive de luare în custodie publică:

(a) un risc de sustragere stabilit în conformitate cu articolul 19;

(b) resortisantul țării terțe evită sau împiedică readmisia, pregătirea returnării sau îndepărtarea;

(c) resortisantul țării terțe prezintă un risc pentru securitate în înțelesul articolului 13;

(d) pentru a stabili sau a verifica identitatea sau cetățenia acestuia;

(e) nerespectarea obligațiilor prevăzute la articolul 18 alineatul (3) literele (a)-(d), (f), (h), (k), (l) și (m), inclusiv lipsa de cooperare în ceea ce privește obținerea documentelor de călătorie;

(f) alte motive necesare și proporționale relevante legate de returnare, prevăzute în dreptul intern, pentru a asigura proceduri de returnare efective.

(4) Autoritățile administrative sau judiciare dispun măsura de luare în custodie publică. Luarea în custodie publică se dispune printr-o decizie scrisă în care se precizează motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază, precum și informații cu privire la căile de atac disponibile. Decizia se comunică resortisantului țării terțe oral sau în scris, într-o limbă pe care acesta o înțelege sau despre care se poate presupune în mod rezonabil că o înțelege, inclusiv prin recurgerea la servicii de interpretare sau de traducere.

(5) Atunci când iau în custodie publică un resortisant al unei țări terțe în temeiul alineatului (2), statele membre iau în considerare dacă resortisantul țării terțe este o persoană vulnerabilă.

Articolul 30

Perioada de luare în custodie publică

(1) Luarea în custodie publică se menține un timp cât mai scurt și pe toată durata în care sunt valabile motivele stabilite la articolul 29 și în măsura în care este necesar pentru a asigura returnarea efectivă și cu succes a resortisantului țării terțe.

(2) Atunci când se constată că nu mai sunt valabile motivele prevăzute la articolul 29, resortisantul țării terțe trebuie să fie eliberat din luarea în custodie publică în temeiul prezentului regulament. O astfel de eliberare nu împiedică aplicarea măsurilor în conformitate cu articolele 20 și 23.

(3) Luarea în custodie publică nu poate depăși 12 luni într-un stat membru. Atunci când este probabil ca procedura de returnare să dureze mai mult din cauza lipsei de cooperare a resortisantului țării terțe în cauză sau din cauza întârzierilor în obținerea documentelor necesare din țările terțe ori în alte circumstanțe excepționale prevăzute de dreptul intern, luarea în custodie publică poate dura mai mult, fără a depăși însă 24 de luni într-un stat membru.

În cazul în care resortisantul țării terțe s-a deplasat într-un alt stat membru, iar comportamentul său constituie un motiv de luare în custodie publică, astfel cum se menționează la articolul 29 alineatul (3), se aplică o nouă perioadă de luare în custodie publică.

(4) După expirarea perioadei maxime de luare în custodie publică de 24 de luni în temeiul alineatului (3), luarea în custodie publică se poate aplica pentru perioade suplimentare care nu pot depăși șase luni în total, ori de câte ori există un risc de sustragere și atunci când una sau mai multe dintre următoarele modificări ale circumstanțelor indică existența unei posibilități rezonabile a îndepărtării:

(a) există informații noi semnificative privind identitatea resortisantului țării terțe;

(b) a fost obținut un document de călătorie sau se poate presupune în mod rezonabil că a fost obținut ca urmare a unei modificări a circumstanțelor;

(c) cooperarea cu țara terță în cauză s-a îmbunătățit.

Atunci când iau în custodie publică un resortisant al unei țări terțe în conformitate cu prezentul alineat, autoritățile competente acordă prioritate unui astfel de caz pentru a se asigura că luarea în custodie publică este menținută pe o perioadă cât mai scurtă posibil.

(5) Expirarea perioadelor maxime de luare în custodie publică în conformitate cu alineatele (3) și (4) nu împiedică aplicarea măsurilor în conformitate cu articolele 20 și 23.

(6) În cazul în care un resortisant al unei țări terțe cooperează în legătură cu returnarea sa în timpul luării în custodie publică, se organizează fără întârzieri nejustificate, unde este cazul, returnarea voluntară a resortisantului țării terțe în cauză. Luarea în custodie publică poate fi menținută, după caz, până la plecare, pentru a se asigura returnarea efectivă cu respectarea alineatelor (3) și (4).

Articolul 31

Reexaminarea ordinelor de luare în custodie publică

(1) Statele membre se asigură că luarea în custodie publică face obiectul unei reexaminări cel puțin o dată la șase luni, fie la cererea resortisantului țării terțe în cauză, fie din oficiu.

(2) Statele membre se asigură că luarea în custodie publică a minorilor neînsoțiți face obiectul unei reexaminări din oficiu cel puțin o dată la trei luni sau la cererea minorului neînsoțit în cauză ori a reprezentantului sau a persoanei numite în temeiul articolului 17 alineatul (2).

(3) În cazul în care luarea în custodie publică a fost dispusă sau prelungită de autoritățile administrative, statele membre:

(a) prevăd un control jurisdicțional al legalității luării în custodie publică asupra căreia se pronunță cât mai repede posibil, într-un termen stabilit în dreptul intern, după începerea luării în custodie publică; sau

(b) acordă resortisantului țării terțe în cauză dreptul de a intenta o acțiune în justiție în virtutea căreia legalitatea măsurii de luare în custodie publică face obiectul unui control jurisdicțional în legătură cu care trebuie luată o decizie cât mai rapid posibil, într-un termen stabilit în dreptul intern, de la inițierea acțiunii relevante. În astfel de cazuri, statele membre îl informează imediat după luarea în custodie publică pe resortisantul țării terțe în cauză cu privire la posibilitatea intentării unei astfel de acțiuni.

În cazul în care un resortisant al unei țări terțe este luat în custodie publică pentru o perioadă care depășește perioada maximă de luare în custodie publică de 24 de luni prevăzută la articolul 30 alineatul (4), iar această prelungire depășește trei luni, luarea în custodie publică face obiectul revizuirii de către o instanță cel puțin o dată la trei luni.

Articolul 32

Condițiile de luare în custodie publică

(1) Luarea în custodie publică se efectuează, în general, în centre specializate, inclusiv în unități specializate ale altor centre. Dacă un stat membru nu poate asigura luarea în custodie publică în astfel de centre și trebuie să recurgă la cazarea în cadrul unui penitenciar, resortisanții țărilor terțe trebuie separați, în măsura posibilului, de deținuții de drept comun.

(2) Resortisanții țărilor terțe luați în custodie publică trebuie să aibă acces la spații în aer liber. Accesul la spațiile în aer liber poate fi restricționat pentru o perioadă limitată de timp, dacă acest lucru este necesar și proporțional pentru a asigura buna funcționare a centrului de custodie publică.

(3) Resortisanților țărilor terțe luați în custodie publică li se va permite, la cerere, să ia în timp util legătura cu reprezentanții lor legali, membrii de familie și autoritățile consulare competente.

(4) Se acordă o atenție deosebită nevoilor speciale ale persoanelor vulnerabile luate în custodie publică. Resortisanților țărilor terțe luați în custodie publică li se asigură îngrijirea medicală de urgență și tratamentul de bază al bolilor.

(5) Reprezentanții legali, membrii familiei, autoritățile consulare competente și organizațiile și organismele naționale, internaționale și neguvernamentale relevante și competente trebuie să aibă posibilitatea de a vizita orice centru de custodie publică și de a comunica cu resortisanții țărilor terțe și de a-i vizita în condiții care respectă viața privată. Aceste vizite pot fi supuse unei autorizări și altor condiții corespunzătoare, care includ eliberarea în prealabil de către o autoritate competentă a unei autorizări de securitate corespunzătoare în conformitate cu dreptul intern. Statele membre pot impune limite acestui acces în temeiul dreptului intern, în cazul în care limitele sunt necesare în mod obiectiv pentru securitatea, ordinea publică sau gestionarea administrativă a centrului.

(6) Resortisanților țărilor terțe luați în custodie publică li se oferă informații care le explică normele aplicate în centru și care prezintă drepturile și obligațiile lor într-o limbă pe care aceștia o înțeleg sau despre care se poate presupune în mod rezonabil că o înțeleg. Aceste informații se referă la dreptul lor în conformitate cu legislația națională de a lua legătura cu persoanele sau organismele menționate la alineatele (3) și (5).

(7) Resortisanții țărilor terțe identificați ca prezentând un risc pentru securitate în temeiul articolului 13 pot supuși unui regim de securitate consolidat în centrele de custodie publică, care să includă măsuri de separare mai stricte sau de supraveghere sporită, pe perioada strict necesară pentru a gestiona riscul și a facilita returnarea lor.

Articolul 33

Condiții pentru luarea în custodie publică a minorilor neînsoțiți și a familiilor cu minori

(1) Minorii neînsoțiți și familiile cu minori sunt luate în custodie publică numai în ultimă instanță și pentru perioada de timp pertinentă cea mai scurtă cu putință, ținând cont de interesul superior al copiilor.

(2) Pe perioada luării în custodie publică, minorii neînsoțiți și familiile cu minori beneficiază de cazare separată, care să le asigure un nivel corespunzător de intimitate. Personalul trebuie să fie instruit în mod corespunzător, iar centrele trebuie să fie adaptate pentru a ține seama de nevoile minorilor și de vârsta și sexul lor.

(3) Minorii luați în custodie publică au posibilitatea de a exercita activități de agrement, inclusiv joaca și activități recreative adaptate vârstei lor, și au acces la educație sau la activități educative în formatul cel mai potrivit în funcție de durata luării lor în custodie publică.

CAPITOLUL VII

READMISIA

Articolul 34

Readmisia

(1) După emiterea unei decizii de returnare, autoritățile competente, după caz și cu sprijinul Frontex, atunci când este relevant, inițiază readmisia, inclusiv, dacă este cazul, în ceea ce privește confirmarea cetățeniei unui resortisant al unei țări terțe, eliberarea unui document de călătorie pentru resortisantul țării terțe și organizarea unei operațiuni de returnare.

Atunci când este cazul, documentul european de călătorie pentru returnare se utilizează în conformitate cu instrumentul de readmisie aplicabil și cu Regulamentul (UE) 2016/1953 al Parlamentului European și al Consiliului ([34]).

(2) Readmisia în țările terțe este sprijinită de ofițeri de legătură pentru returnare ai Uniunii, finanțați de Uniune. Acești ofițeri de legătură fac parte din structura delegațiilor Uniunii și își coordonează strâns activitatea cu Comisia în vederea realizării priorităților de politică relevante ale Uniunii.

Articolul 35

Dimensiunea externă și cooperarea cu țările terțe

Uniunea și statele membre se asigură că dimensiunea externă a politicii de returnare face parte integrantă din abordarea cuprinzătoare a gestionării migrației.

([34]) Regulamentul (UE) 2016/1953 al Parlamentului European și al Consiliului din 26 octombrie 2016 privind instituirea unui document european de călătorie pentru returnarea resortisanților țărilor terțe aflați în situație de ședere ilegală și de abrogare a Recomandării Consiliului din 30 noiembrie 1994 (JO L 311, 17.11.2016, p. 13, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2016/1953/oj).

În cazul în care se identifică o lipsă de cooperare din partea unei țări terțe sau în cazul în care unul sau mai multe state membre întâmpină dificultăți în cooperarea cu o țară terță în materie de readmisie, Uniunea și statele membre iau măsurile corespunzătoare, inclusiv utilizarea condiționalității în legătură cu toate politicile și instrumentele relevante, cum ar fi politica în domeniul vizelor, precum și comerțul și dezvoltarea, astfel cum se prevede în actele legislative ale Uniunii care le reglementează și pentru acele state membre care au obligații în temeiul acestor acte, în scopul sprijinirii unor proceduri de returnare previzibile și eficace cu țările terțe și al asigurării unei cooperări efective și susținute în materie de readmisie.

CAPITOLUL VIII

SCHIMBUL ȘI TRANSFERUL DE DATE CU CARACTER PERSONAL

Articolul 36

Schimbul de informații între statele membre

(1) Statele membre utilizează toate mijloacele adecvate de cooperare și de schimb de informații pentru punerea în aplicare a prezentului regulament.

(2) Schimbul de informații se efectuează la cererea unui stat membru și poate avea loc numai între autoritățile competente ale statelor membre.

(3) Statele membre își comunică reciproc, la cerere, informațiile disponibile privind un resortisant al unei țări terțe care intră în domeniul de aplicare al prezentului regulament, în scopul desfășurării procedurii de returnare și al acordării de asistență pentru returnare și reintegrare.

(4) Atunci când informațiile menționate la alineatul (3) de la prezentul articol pot fi schimbate prin intermediul sistemelor de informații ale UE definite la articolul 4 punctul 15 din Regulamentul (UE) 2019/818 al Parlamentului European și al Consiliului ([35]) sau pot face obiectul schimbului de informații suplimentare în conformitate cu Regulamentul (UE) 2018/1860, schimbul de astfel de informații se efectuează, ca regulă generală, numai prin intermediul acestor mijloace.

(5) Cererea de informații include motivele pe care se bazează.

(6) Informațiile menționate la alineatul (3) pot include în special:

(a) informații necesare pentru a stabili identitatea resortisantului țării terțe și, după caz, identitatea membrilor familiei sale, a rudelor sale și a oricăror alte persoane aflate în relații de rudenie;

(b) informații legate de datele biometrice prelevate de la resortisantul țării terțe în conformitate cu Regulamentul (UE) 2024/1358;

(c) informații privind cetățenia și orice document (documente) de călătorie al(e) resortisantului țării terțe;

(d) informații privind locurile de reședință ale resortisantului țării terțe, rutele parcurse, limbile vorbite și datele de contact, precum adresele de e-mail și numerele de telefon;

(e) informații privind orice statut de rezident sau autorizații care conferă drept de ședere, inclusiv documente de ședere sau vize, precum și orice cereri sau prelungiri ale acestora, eliberate de un stat membru sau de o țară terță;

([35]) Regulamentul (UE) 2019/818 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 mai 2019 privind instituirea unui cadru pentru interoperabilitatea dintre sistemele de informații ale UE în domeniul cooperării polițienești și judiciare, al azilului și al migrației și de modificare a Regulamentelor (UE) 2018/1726, (UE) 2018/1862 și (UE) 2019/816 (JO L 135, 22.5.2019, p. 85, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2019/818/oj).

(f) informații referitoare la operațiunea de returnare a resortisantului țării terțe;

(g) informații legate de reintegrarea resortisantului țării terțe, după caz, inclusiv informații privind vulnerabilitatea;

(h) motivele oricărei decizii de returnare luate cu privire la resortisantul țării terțe;

(i) informații privind respectarea de către resortisantul țării terțe a obligațiilor prevăzute la articolul 18 sau a măsurilor luate în temeiul articolului 20;

(j) informații din care să reiasă dacă resortisantul țării terțe a fost luat în custodie publică sau dacă s-au aplicat alternative la luarea în custodie publică;

(k) informații legate de cazierul judiciar sau de amenințarea la adresa ordinii publice, a siguranței publice sau a securității naționale pe care o reprezintă resortisantul țării terțe;

(l) informații privind vulnerabilitatea, sănătatea și nevoile medicale ale resortisantului țării terțe.

(7) Statul membru solicitat este obligat să răspundă cât mai curând posibil și în termen de cel mult două săptămâni.

(8) Lipsa unui răspuns, un răspuns incomplet sau un răspuns întârziat din partea unui stat membru la o cerere formulată în temeiul prezentului articol nu împiedică și nu întârzie executarea unei decizii de returnare sau a unei decizii prin care se dispune îndepărtarea inițiate de un alt stat membru. Statul membru solicitant poate proceda pe baza informațiilor aflate deja la dispoziția autorităților sale competente, în conformitate cu dreptul Uniunii și cu dreptul intern.

(9) Informațiile care fac obiectul schimbului pot fi utilizate numai în scopurile prevăzute la alineatul (3). În fiecare stat membru, aceste informații pot fi comunicate, în funcție de tipul lor și de competențele autorității destinatare, numai autorităților sau autorităților judiciare însărcinate cu procedura de returnare, cu readmisia sau cu acordarea de asistență pentru reintegrare.

(10) Statele membre își transferă reciproc, la cerere, documentele de călătorie în original ale unui resortisant al unei țări terțe, în cazul în care documentele de călătorie respective sunt necesare pentru a asigura returnarea.

Articolul 37

Transferul către țări terțe de date legate de resortisanții țărilor terțe în scopul returnării, al readmisiei și al reintegrării

(1) Fără a aduce atingere articolelor 38 și 39, datele menționate la articolul 36 alineatul (6) literele (a)-(h) pot fi prelucrate de o autoritate competentă și, după caz, de Frontex și transferate autorității competente a unei țări terțe sau unor părți terțe competente să acorde asistență pentru reintegrare sau competente pentru alte sarcini legate de executarea returnării, cum ar fi companiile aeriene sau prestatorii de servicii medicale, atunci când acest lucru este necesar în scopul returnării, al readmisiei sau al reintegrării.

(2) În cazul transferurilor de date cu caracter personal în temeiul alineatului (1) de la prezentul articol, statele membre și Frontex se asigură că aceste transferuri sunt conforme cu capitolul V din Regulamentul (UE) 2016/679 și, respectiv, cu capitolul V din Regulamentul (UE) 2018/1725.

(3) Atunci când se efectuează un transfer în temeiul alineatului (1) de la prezentul articol, transferul se documentează, iar documentația se pune, la cerere, la dispoziția autorității de supraveghere competente instituite în conformitate cu articolul 51 alineatul (1) din Regulamentul (UE) 2016/679 și cu articolul 52 alineatul (1) din Regulamentul (UE) 2018/1725, inclusiv data și ora transferului și informații cu privire la autoritatea competentă destinatară din țara terță. Această documentație este limitată la informațiile strict necesare pentru a demonstra respectarea temeiului juridic al transferului și nu implică nicio obligație de raportare suplimentară pentru statele membre.

Articolul 38

Transferul către țări terțe de date legate de condamnările penale ale resortisanților țărilor terțe în scopul returnării, al readmisiei și al reintegrării

(1) În cazuri individuale, datele legate de una sau mai multe condamnări penale ale unui resortisant al unei țări terțe pot fi prelucrate de către o autoritate competentă și, după caz, de Frontex și transferate de către acestea autorității competente a unei țări terțe sau unor părți terțe competente să acorde asistență pentru reintegrare sau competente pentru alte sarcini legate de executarea returnării atunci când sunt îndeplinite următoarele condiții:

(a) resortisantul țării terțe ale cărui date cu caracter personal sunt transferate a fost condamnat în ultimii 25 de ani pentru o infracțiune de terorism sau în ultimii 15 ani pentru orice altă infracțiune menționată în anexa la Regulamentul (UE) 2018/1240 al Parlamentului European și al Consiliului ([36]) sau a săvârșit o infracțiune pasibilă de o pedeapsă privativă de libertate de cel puțin doi ani în temeiul dreptului intern sau a săvârșit mai multe infracțiuni pasibile de o pedeapsă privativă de libertate de cel puțin un an în temeiul dreptului intern al statului membru de condamnare;

(b) transferul de date este necesar în scopul returnării, al readmisiei sau al acordării unei asistențe personalizate de reintegrare fără caracter financiar;

(c) autoritatea competentă a verificat și, după caz, Frontex s-a asigurat că transferul de date nu riscă să încalce principiul nereturnării;

(d) autoritatea competentă a verificat și, după caz, Frontex s-a asigurat că transferul de date nu riscă să încalce articolul 50 din cartă.

(2) În cazul transferurilor de date cu caracter personal în temeiul alineatului (1) de la prezentul articol, statele membre și Frontex se asigură că aceste transferuri sunt conforme cu capitolul V din Regulamentul (UE) 2016/679 și, respectiv, cu capitolul V din Regulamentul (UE) 2018/1725.

(3) Atunci când se efectuează un transfer în temeiul alineatului (1) de la prezentul articol, transferul se documentează, iar documentația se pune, la cerere, la dispoziția autorității de supraveghere competente instituite în conformitate cu articolul 51 alineatul (1) din Regulamentul (UE) 2016/679 și cu articolul 52 alineatul (1) din Regulamentul (UE) 2018/1725, inclusiv data și ora transferului, informații cu privire la autoritatea competentă destinatară din țara terță, justificarea conformității transferului cu condițiile prevăzute la alineatul (1) de la prezentul articol și datele cu caracter personal transferate. Această documentație este limitată la informațiile strict necesare pentru a demonstra respectarea temeiului juridic al transferului și nu implică nicio obligație de raportare suplimentară pentru statele membre.

([36]) Regulamentul (UE) 2018/1240 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 septembrie 2018 de instituire a Sistemului european de informații și de autorizare privind călătoriile (ETIAS) și de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 1077/2011, (UE) nr. 515/2014, (UE) 2016/399, (UE) 2016/1624 și (UE) 2017/2226 (JO L 236, 19.9.2018, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1240/oj).

Articolul 39

Transferul de date privind sănătatea ale resortisanților țărilor terțe către țări terțe în scopul desfășurării operațiunii de returnare și al reintegrării

(1) În cazuri individuale, datele referitoare la asistența medicală care trebuie acordată resortisanților țărilor terțe în cursul operațiunii de returnare pot fi prelucrate de către o autoritate competentă și, după caz, de Frontex și transferate de către acestea autorității competente a unei țări terțe sau unor părți terțe competente să acorde asistență pentru reintegrare sau competente pentru alte sarcini legate de executarea returnării, cum ar fi prestatorii de servicii medicale, atunci când sunt îndeplinite următoarele condiții:

(a) transferul de date este necesar în scopul desfășurării operațiunii de returnare;

(b) autoritatea competentă a verificat și, după caz, Frontex s-a asigurat că transferul de date nu riscă să încalce principiul nereturnării.

(2) În cazuri individuale, datele privind sănătatea și nevoile medicale ale resortisanților țărilor terțe pot fi prelucrate de către o autoritate competentă și, după caz, de Frontex și transferate de către acestea unei părți terțe competente să acorde asistență pentru reintegrare sau competente pentru alte sarcini legate de executarea returnării atunci când sunt îndeplinite următoarele condiții:

(a) transferul de date este necesar în scopul acordării unei asistențe pentru reintegrare în conformitate cu articolul 44 care să fie adaptată la nevoile medicale ale resortisantului țării terțe;

(b) resortisantul țării terțe ale cărui date cu caracter personal sunt transferate și-a dat consimțământul pentru transfer.

(3) În cazul transferurilor de date cu caracter personal în temeiul alineatului (1) sau (2) de la prezentul articol, statele membre și Frontex se asigură că aceste transferuri sunt conforme cu capitolul V din Regulamentul (UE) 2016/679 și, respectiv, cu capitolul V din Regulamentul (UE) 2018/1725.

(4) Atunci când se efectuează un transfer în temeiul alineatului (1) sau (2) de la prezentul articol, transferul se documentează, iar documentația se pune, la cerere, la dispoziția autorității de supraveghere competente instituite în conformitate cu articolul 51 alineatul (1) din Regulamentul (UE) 2016/679 și cu articolul 52 alineatul (1) din Regulamentul (UE) 2018/1725, inclusiv data și ora transferului, informații cu privire la autoritatea competentă destinatară din țara terță, justificarea conformității transferului cu condițiile prevăzute la alineatul (1) sau (2) de la prezentul articol și datele cu caracter personal transferate. Această documentație este limitată la informațiile strict necesare pentru a demonstra respectarea temeiului juridic al transferului și nu implică nicio obligație de raportare suplimentară pentru statele membre.

CAPITOLUL IX

SISTEMUL COMUN PENTRU RETURNĂRI

Articolul 40

Componentele unui sistem comun pentru returnări

(1) Un sistem comun pentru returnări instituit în temeiul prezentului regulament constă în următoarele elemente:

(a) o procedură comună pentru returnarea resortisanților țărilor terțe care nu au drept de ședere pe teritoriul statelor membre;

(b) un sistem de recunoaștere și executare între statele membre a deciziilor de returnare și a deciziilor prin care se dispune îndepărtarea;

(c) sisteme digitale pentru gestionarea returnării, a readmisiei și a reintegrării resortisanților țărilor terțe;

(d) cooperare între statele membre;

(e) un nivel suficient al capacității de luare în custodie publică, astfel cum este stabilit de statul membru, ținând seama de nevoile reale;

(f) sprijin financiar acordat de Uniune și sprijin operațional acordat de organele, oficiile și agențiile Uniunii în concordanță cu mandatele lor respective.

(2) Dezvoltarea sistemelor digitale se bazează, în cea mai mare măsură posibilă, pe infrastructurile naționale existente și pe sistemele interoperabile ale Uniunii și nu creează sarcini suplimentare de raportare sau procedurale pentru statele membre.

(3) Uniunea și statele membre identifică prioritățile comune în materie de returnare și reintegrare și iau măsurile subsecvente necesare, ținând seama de Strategia europeană de gestionare a azilului și a migrației adoptată în temeiul articolului 8 din Regulamentul (UE) 2024/1351, de punerea în aplicare a procedurii de returnare la frontieră în temeiul Regulamentului (UE) 2024/1349, de evaluarea nivelului de cooperare a țărilor terțe cu statele membre în materie de readmisie în conformitate cu articolul 25a din Regulamentul (CE) nr. 810/2009 și de instrumentele de readmisie ale Uniunii, precum și de orice alt instrument al Uniunii relevant pentru cooperarea în materie de readmisie.

(4) Uniunea și statele membre asigură o cooperare loială și o coordonare strânsă între autoritățile competente și între Uniune și statele membre, precum și sinergia dintre componentele interne și externe.

Articolul 41

Autoritățile competente

Fiecare stat membru desemnează, în conformitate cu dreptul intern, autoritățile competente responsabile cu îndeplinirea obligațiilor care decurg din prezentul regulament.

Articolul 42

Cooperarea dintre statele membre

(1) Autoritățile competente desemnate în conformitate cu articolul 41 cooperează și își oferă reciproc asistență, în general, cu scopul:

(a) de a permite tranzitul pe teritoriul lor pentru a ajuta la respectarea unei decizii de returnare luate de un alt stat membru sau la obținerea documentelor de călătorie;

(b) de a furniza asistență logistică sau alte tipuri de asistență materială ori în natură în legătură cu tranzitul pe teritoriul lor în temeiul literei (a);

(c) de a facilita transferul menționat la articolul 6 alineatul (1) litera (b);

(d) de a sprijini plecarea unui resortisant al unei țări terțe către statul membru în care acesta are drept de ședere, în conformitate cu articolul 6 alineatul (3).

(2) Autoritățile competente desemnate în conformitate cu articolul 41 pot să coopereze și să își ofere reciproc asistență, inclusiv cu scopul:

(a) de a conduce sau a sprijini dialogul politic și schimburile cu autoritățile țărilor terțe în scopul facilitării readmisiei;

(b) de a contacta autoritățile competente ale țărilor terțe pentru a verifica identitatea resortisanților țărilor terțe și a obține un document de călătorie valabil;

(c) de a organiza, în numele statului membru solicitant, modalitățile practice de executare a returnării;

(d) de a acorda asistență logistică sau alte tipuri de asistență materială ori în natură.

Articolul 43

Sprijinul din partea Frontex

(1) Statele membre pot solicita ca autoritățile lor competente să fie asistate de experți trimiși sau sprijiniți de Frontex, inclusiv de ofițeri de legătură pentru returnare și alți ofițeri de legătură, în conformitate cu Regulamentul (UE) 2019/1896.

(2) Statele membre furnizează Frontex informații relevante cu privire la nevoile planificate de sprijin din partea Frontex în scopul planificării necesare a sprijinului respectiv în conformitate cu Regulamentul (UE) 2019/1896.

Articolul 44

Sprijinul pentru returnare și reintegrare

(1) Cât mai devreme posibil în procesul de returnare, statele membre asigură disponibilitatea consilierii în materie de returnare și reintegrare pentru a oferi, după caz, resortisanților țărilor terțe informații și orientări cu privire la opțiunile de returnare și reintegrare, inclusiv programele menționate la alineatul (3). Consilierea în materie de returnare și reintegrare poate fi combinată cu alte tipuri de consiliere în contextul altor proceduri de migrație din statul membru vizat.

(2) Statele membre se asigură că informațiile privind returnarea și reintegrarea sunt furnizate cel târziu în momentul emiterii deciziei de returnare.

(3) Statele membre asigură disponibilitatea programelor de returnare și reintegrare, sprijinite sau finanțate la nivel național sau la nivelul Uniunii. Aceste programe includ asistență sau stimulente logistice, financiare sau alte tipuri de asistență sau de stimulente materiale sau în natură, inclusiv asistență pentru reintegrare în țara de returnare, acordate unui resortisant al unei țări terțe.

(4) Asistența pentru returnare și reintegrare nu este un drept individual și nu constituie o condiție prealabilă pentru procedura de readmisie.

(5) Asistența furnizată prin intermediul programelor de returnare și reintegrare reflectă nivelul de cooperare și de conformitate al resortisantului țării terțe și se poate reduce în timp sau se poate retrage. Pentru a stabili tipul și amploarea asistenței pentru returnare și reintegrare pot fi luate în considerare, după caz, următoarele criterii:

(a) cooperarea resortisantului țării terțe în cauză în cursul procedurii de returnare și readmisie, astfel cum se prevede la articolul 18;

(b) dacă resortisantul țării terțe se întoarce voluntar sau este supus îndepărtării;

(c) dacă resortisantul țării terțe este resortisant al unei țări terțe menționate în lista din anexa II la Regulamentul (UE) 2018/1806 al Parlamentului European și al Consiliului ([37]);

(d) dacă resortisantul țării terțe a fost condamnat pentru o infracțiune;

(e) dacă resortisantul țării terțe are nevoi specifice deoarece este persoană vulnerabilă, minor, minor neînsoțit sau parte a unei familii;

(f) criterii suplimentare în temeiul dreptului intern.

(6) Asistența menționată la prezentul articol nu se acordă resortisanților țărilor terțe care au beneficiat deja de un alt sprijin sau de același sprijin acordat de un stat membru sau de Uniune. Uniunea, statele membre și Frontex asigură coerența și coordonarea asistenței pentru reintegrare.

CAPITOLUL X

DISPOZIȚII FINALE

Articolul 45

Situații de urgență

(1) În situațiile în care trebuie returnați un număr excepțional de mare de resortisanți ai țărilor terțe, iar acest lucru constituie o povară neprevăzută și dificilă pentru capacitatea centrelor de custodie publică dintr-un stat membru sau pentru personalul său administrativ ori judiciar, respectivul stat membru poate, atât timp cât durează situația excepțională, să decidă să acorde termene mai lungi decât cele prevăzute la articolul 27 alineatul (1), la articolul 31 alineatul (3) și la articolul 36 alineatul (7) și să adopte măsuri de urgență cu privire la condițiile de luare în custodie publică care derogă de la cele prevăzute la articolul 32 alineatul (1) și la articolul 33 alineatul (2). Statele membre pot adapta temporar procedurile administrative și cerințele de raportare internă pentru a accelera operațiunile de returnare, cu condiția ca aceste adaptări să fie strict necesare pentru a răspunde situației excepționale.

(2) În situația în care se recurge la astfel de măsuri excepționale, statul membru în cauză informează Comisia fără întârziere. De asemenea, statul respectiv informează Comisia de îndată ce motivele care au dus la punerea în aplicare a măsurilor excepționale încetează să existe.

(3) Nicio dispoziție a prezentului articol nu poate fi interpretată în sensul de a permite statelor membre să deroge de la obligația generală de a lua toate măsurile adecvate, la nivel general sau particular, pentru a asigura îndeplinirea obligațiilor care le revin în temeiul prezentului regulament.

Articolul 46

Statistici

(1) Pentru monitorizarea cooperării în materie de readmisie cu țările terțe, Comisia poate solicita, o dată pe an, ca următoarele date să fie comunicate Frontex cu privire la țările terțe în cauză, defalcate pe țări terțe:

(a) numărul de cereri de confirmare a cetățeniei și numărul de răspunsuri pozitive și negative primite la cererile de confirmare a cetățeniei;

(b) numărul de cereri de eliberare a documentelor de călătorie, dintre care numărul cereri de eliberare a documentelor de călătorie în cazurile în care a fost confirmată cetățenia, numărul de documente de călătorie eliberate de autoritățile din țara terță și numărul de răspunsuri negative la cererile de emitere a documentelor de călătorie.

([37]) Regulamentul (UE) 2018/1806 al Parlamentului European și al Consiliului din 14 noiembrie 2018 de stabilire a listei țărilor terțe ai căror resortisanți trebuie să dețină viză pentru trecerea frontierelor externe și a listei țărilor terțe ai căror resortisanți sunt exonerați de această obligație (JO L 303, 28.11.2018, p. 39, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1806/oj).

(2) Frontex acordă Comisiei acces la datele menționate la alineatul (1). Datele menționate la alineatul (1) literele (a) și (b), defalcate pe state membre, pot fi comunicate țărilor terțe în scopul monitorizării punerii în aplicare și a respectării obligațiilor de readmisie, inclusiv în cadrul instrumentelor de readmisie ale Uniunii.

(3) La cererea Comisiei, statele membre comunică informațiile necesare pentru finalizarea evaluării în temeiul articolului 7 alineatul (9), în special date statistice privind numărul de resortisanți ai țărilor terțe care sunt supuși unor decizii de returnare emise de un alt stat membru și numărul de resortisanți ai țărilor terțe îndepărtați sau returnați pe baza deciziilor de returnare recunoscute și, după caz, a deciziilor prin care se dispune îndepărtarea emise de un alt stat membru într-o perioadă de timp specificată.

(4) În sensul prezentului articol și atunci când este posibil, Comisia utilizează informațiile puse la dispoziție în temeiul Regulamentului (CE) nr. 862/2007.

(5) În cazul în care Comisia prezintă o propunere legislativă în temeiul articolului 7 alineatul (10), aceasta propune, dacă este necesar, modificări la prezentul articol, ținând seama de evoluțiile legislative relevante din domeniul digitalizării.

Articolul 47

Procedura comitetului

(1) Comisia este asistată de un comitet. Respectivul comitet reprezintă un comitet în înțelesul Regulamentului (UE) nr. 182/2011.

(2) În cazul în care se face trimitere la prezentul alineat, se aplică articolul 5 din Regulamentul (UE) nr. 182/2011. În cazul în care comitetul nu emite un aviz, Comisia nu adoptă proiectul de act de punere în aplicare și se aplică articolul 5 alineatul (4) al treilea paragraf din Regulamentul (UE) nr. 182/2011.

Articolul 48

Raportare

(1) Până la 17 octombrie 2031 și ulterior o dată la cinci ani, Comisia prezintă Parlamentului European și Consiliului un raport cu privire la aplicarea prezentului regulament în statele membre și, dacă este cazul, propune modificări.

(2) La cererea Comisiei, statele membre îi transmit, dacă sunt disponibile, informațiile necesare pentru întocmirea raportului său în conformitate cu alineatul (1) cu cel puțin nouă luni înainte de expirarea termenului menționat. Atunci când este posibil, Comisia utilizează informațiile puse la dispoziție în temeiul Regulamentului (CE) nr. 862/2007.

Articolul 49

Abrogare

(1) Directiva 2008/115/CE, Directiva 2001/40/CE și Decizia 2004/191/CE se abrogă în privința statelor membre pentru care prezentul regulament este obligatoriu, cu efect de la 17 octombrie 2027.

(2) Trimiterile la directivele și la decizia abrogate se interpretează ca trimiteri la prezentul regulament și se citesc în conformitate cu tabelul de corespondență din anexă.

Articolul 50

Intrarea în vigoare și aplicarea

(1) Prezentul regulament intră în vigoare în ziua următoare publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

(2) Articolul 1, articolul 2 alineatele (1), (2) și (3), articolul 3 punctul 3, articolul 4, articolul 5 alineatele (13) și (15), și articolele 14, 15, 16, 34, 35, 41, 43, 47, 48 și 49 se aplică de la 16 octombrie 2026.

(3) Celelalte dispoziții ale prezentului regulament se aplică de la 17 octombrie 2027.

Prezentul regulament este obligatoriu în toate elementele sale și se aplică direct în statele membre în conformitate cu tratatele.

Adoptat la Strasbourg, 7 octombrie 2026.

Pentru Parlamentul European	*Pentru Consiliu*
Președinta	*Președintele*
R. METSOLA	T. BYRNE

ANEXĂ

Tabel de corespondență

Directiva 2001/40/CE	Decizia 2004/191/CE	Directiva 2008/115/CE	Prezentul regulament
		articolul 1	articolul 1
		articolul 2	articolul 2
		articolul 3 punctul 1	articolul 3 punctul 1
		articolul 3 punctul 2	articolul 3 punctul 2
		articolul 3 punctul 3	articolul 3 punctele 3 și 5
		articolul 3 punctul 4	articolul 3 punctul 4
		articolul 3 punctul 5	articolul 3 punctul 7
		articolul 3 punctul 6	articolul 3 punctul 10
		articolul 3 punctul 7	articolul 19
		articolul 3 punctul 8	articolul 3 punctul 8
		articolul 3 punctul 9	—
		articolul 4 alineatele (1)-(3)	—
		articolul 4 alineatul (4)	articolul 2 alineatul (7)
		articolul 5	articolul 4 și articolul 15
		articolul 6 alineatul (1)	articolul 5 alineatele (1), (9) și (10)
		articolul 6 alineatul (2)	articolul 6 alineatele (2) și (3)
		articolul 6 alineatul (3)	articolul 6 alineatul (1) litera (b)
		articolul 6 alineatul (4)	—
		articolul 6 alineatul (5)	—
		articolul 6 alineatul (6)	articolul 5 alineatul (12)
		articolul 7 alineatul (1)	articolul 5 alineatele (2) și (3)
		articolul 7 alineatul (2)	articolul 5 alineatul (4)
		articolul 7 alineatul (3)	articolele 20 și 23
		articolul 7 alineatul (4)	articolul 5 alineatul (2) litera (b) și articolul 5 alineatul (5)
		articolul 8 alineatele (1)-(5)	articolul 10
		articolul 8 alineatul (6)	articolul 12

Directiva 2001/40/CE	Decizia 2004/191/CE	Directiva 2008/115/CE	Prezentul regulament
		articolul 9	articolul 11 alineatele (1)-(5) și (7)
		articolul 10	articolul 17
		articolul 11	articolele 8 și 9
		articolul 12	articolul 5 alineatele (7), (8) și (11) și articolul 8 alineatul (3)
		articolul 13 alineatele (1) și (2)	articolele 26, 27 și 28
		articolul 13 alineatele (3) și (4)	articolul 25
		articolul 14 alineatul (1)	articolul 11 alineatul (6)
		articolul 14 alineatul (2)	articolul 11 alineatul (4)
		articolul 15 alineatul (1)	articolul 29 alineatele (1), (2) și (3) literele (a) și (b)
		articolul 15 alineatul (2)	articolul 29 alineatul (4), articolul 30 alineatul (2) și articolul 31 alineatul (3)
		articolul 15 alineatul (3)	articolul 31 alineatele (1) și (2)
		articolul 15 alineatul (4)	articolul 30 alineatul (2)
		articolul 15 alineatul (5)	articolul 30 alineatele (1) și (3) prima teză
		articolul 15 alineatul (6)	articolul 30 alineatul (3) primul paragraf a doua teză și articolul 30 alineatul (3) al doilea paragraf
		articolul 16	articolul 32
		articolul 17	articolul 33
		articolul 18	articolul 45
articolele 1-6		—	articolul 7 alineatele (1)-(8)
	articolele 1-3	—	—